

SIGILLVM ACADEMIAE HARVARDIANAE IN NOV ANG
ET
VE
RI
TAS
CHRISTO
ECCLESIAE

KÆRLIGHED.

EDVARD BRANDES

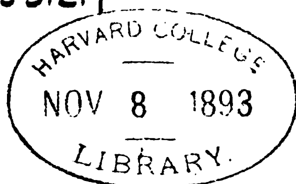
KÆRLIGHED

SKUESPIL

I FIRE AKTER

KJØBENHAVN
P. G. PHILIPSENS FORLAG
TRYKT HOS NIELSEN & LYDICHE
1887

HARVARD COLLEGE
NOV 8 1893
LIBRARY.

PERSONERNE:

Fru Charlotte Birkner.
August, hendes Søn.
Annie, hendes Datter.
Elise Holden.
Gerner, Højesteretssagfører.
Mengel, Oljemøller.
Nandrup, Grosserer.
Lunding, Bankkasserer.
Oline, Husjomfru hos Fru Birkner.
Madam Kruse.
Pedersen.

Handlingen foregaar i Kjøbenhavn.

FØRSTE AKT.

Hyggeligt og smagfuldt møbleret Dame-Dagligstue hos Fru Birkner. Lille rundt Bord i Midten og store Pude-Lænestole omkring. Til venstre Sybord med Stole, til højre Sofa og paa Siden af den en Gueridon. Dør i Baggrunden ud til Entréen, til venstre Dør til Spisestuen, til højre til Sovekammer.

FØRSTE SCENE.

AUGUST ligger med lukkede Øjne paa Sofaen, OLINE kommer fra Spisestuen med en Bakke, hvorpaa der staar Sifon og Glas og som hun stiller paa Gueridonen.

OLINE

staaende foran August.

Sover du?

AUGUST

vaagnende.

Nej — jeg lukkede bare Øjnene en Smule; saadant Solskin paa hvid Sne, det skærer altid i Gluggerne. (Gabende.) Forresten tror jeg nok, jeg er en Smule utidig, jeg kom først i min Visselulle Klokken seks.

OLINE.

Sad I og drak saalænge, uf!

AUGUST.

Naa, naa, min Skat! Havde du ikke maattet ture 'hjem, inden Folk var paa Benene her i Huset, saa havde jeg vel havt Fornøjelsen af dit Selskab noget længere. Fulgte Lunding dig net hjem?

OLINE.

Han er en rigtig pæn Kavaler, altid gentil i sit Væsen.

AUGUST.

Ret en Herrens Velsignelse, men Pigebørnene forlieber sig dog aldrig i Lunding.

OLINE.

Han er jo ikke saadan smuk, men galant er han — og der er ingen, der kan føre saadan i en Vals. Det er som man svævede!

AUGUST.

Maa jeg spørge, om I svævede hele Vejen hjem?

OLINE.

Lad nu bare være at gøre Nar, August! Drik du heller et Glas Sodavand, det kan du vist trænge til. Hun skænker og rækker ham Glasset.

AUGUST.

Ja, Tak skal du have. (Drikker.) Du ser lige frisk og sød ud, du Smaa.

Han vil trække hende til sig.

Oline
undviger.

Nej, lad være, der kan komme nogen.

August.

Aa, Mor er jo ude, og hvor er Annie?

Oline.

Hun er gaaet hen til Frøken Elise. (Hurtig.) Hvorfor smiler du?

August.

Jeg smiler slet ikke, jeg tror, jeg har ondt i Maven af al den Champagne, jeg drak iaftes. Og naar jeg har lidt Mavekneb, Gud velsigne mig, saa gaar det med mig ligesom med Vuggebørnene: vi ser ud som vi smiler, naar det kniber mest.

Oline.

Ja, jeg vil gærne tro, det kniber for dig, naar du skal svare.

August.

Artige Børn svarer ikke.

Oline.

Maa vi være fri — tror du ikke, jeg har mærket, hvordan du svanser om den sleske Tingest! Jo, hun er udspekuleret, hun forstaar det fine Væsen: som hun kan lægge sig i en

Stol, saa Kjolen strammer om hende og vippe Øjnene op og vippe Øjnene ned —.

AUGUST.

Hør nu, lille Oline, lad det nu være nok! Din Udtryksmaade mangler Poesi.

OLINE.

Ja, hvis De er ked af mig, Hr. Birkner, saa blot et Ord!

AUGUST.

Nej vist er jeg ikke ked af dig. Du er den sødeste lille Djævleunge, der kan gaa i et Par bitte smaa Sko. Du kommer da iaften —.

OLINE.

Om jeg kommer — ja i den nye røde Silkekjole. Du kan tro, den er fiks. Men hør, August, du maa ved Gud lade mig faa Pengene idag, de tohundrede Kroner du lovede mig. De bringer Regningen iaften.

AUGUST.

Ja, tohundrede Kroner, dem finder man ikke saadan paa Gaden. — Det ringer, du!

OLINE

idet hun gaar mod Spisestuedøren.

Jeg *maa* have dem.

AUGUST
rejsende sig halvt.

Jaja, jeg skal faa dem — Aa, det er bare Lunding.

ANDEN SCENE.

De Forrige. LUNDING kommer fra Entréen.

LUNDING.

Goddag. August — (Til Oline.) Goddag Frøken, har De sovet godt?

OLINE.

Jotak, Hr. Lunding, og Tak for Følgeskabet iaftes.

AUGUST.

Godmorgen, mit Lam, hvad Pokker vil du her?

LUNDING.

Der er noget, jeg maa tale med dig om. Og da du ikke kom paa Kontoret, saa søgte jeg dig i din Lejlighed og løb tilsidst herop.

OLINE.

Det er da ikke noget generende, Hr. Lunding!

LUNDING.

Gudbevares, Frøken, De skal saamænd ikke ængste Dem.

AUGUST
højtideligt.

Lad os alene, Oline!

OLINE.

Tak, jeg véd nok selv, naar jeg skal gaa. Farvel Hr. Lunding!

LUNDING.

Farvel, Frøken, jeg har vel den Glæde at se Dem iaften.

OLINE.

Ja, hvis August ikke er altfor væmmelig. (Sagte til August.) Husk de tohundrede!

Hun gaar ud til venstre.

AUGUST
til Oline.

Aa, javist! (Til Lunding.) Det er da Fanden til Komplimenter med Oline.

LUNDING.

Jamen, det er en nydelig Pige; du skønner ikke paa hende, August, nej du gør min Sjæl ikke.

AUGUST.

Vil du have, jeg skal gifte mig med hende? Du kom maaske herop for at være Forlover.

LUNDING.

Nej hør nu, August, det er et rigtigt ubehageligt Ærinde. Du maa undskylde, men —

AUGUST.

Men hvad?

LUNDING.

Ja, det er de sekstusind Kroner, du laante af mig, dem maa du virkelig lade mig faa idag. Jeg er jo om en Hals, hvis jeg ikke kan lægge dem i Kassen.

AUGUST.

Hvad Fanden, kan du ikke arrangere det lidt net: skriv ud af den ene Bog og før ind i den anden.

LUNDING.

Nej, jeg kan ikke, ikke idag. Det er paa høje Tid. Du *maa*, det er mit Alvor. Jeg har strakt mig langt — længer end jeg burde.

AUGUST.

Giv mig lidt Respit, Lunding!

LUNDING
sagte.

Hvor kan jeg! Jeg er jo fortabt, hvis det opdages.

AUGUST.

Naa, javel, du skal faa dem! Bare rolig! Imedens du spiser Frokost, skaffer jeg Pengene.

LUNDING.

Tusind Tak? Jeg vidste jo nok, du kunde. Saa løber jeg igen. — Og jeg er inviteret til iaften?

AUGUST.

Javist! Kom du blot!

LUNDING.

Du August! Sikken en Bonde jeg var, førend du fik Skik paa mig. Jeg vidste ikke af, hvad det var at more sig. Men synes du nu ikke, jeg er blevet nogenledes Menneske?

AUGUST.

Jo, nu er du gentil i en Vals.

TREDJE SCENE.

De Forrige. MENGEL kommer fra Entréen.

MENGEL.

Goddag, mine unge Venner! Jeg forstyrrer vel ikke. Jomfruen sagde mig, at Deres Moder kom straks hjem.

AUGUST.

De forstyrrer ikke.

LUNDING.

Jeg skulde lige gaa.

MENGEL.

Vent lidt! De ser ikke rigtig blomstrende ud — og Hr. Birkner ikke heller. Rødøjet,

hvad? Ilde Smag i Munden, grødet Hjærne — det glæder mig altid, naar jeg ser unge Mennesker tage kraftigt for sig af deres Ungdom. Saa véd jeg, hvordan de ender — fælles Skibbrud er uhyre behageligt, mine Herrer!

LUNDING.

Aa, mig tager ingenting paa.

MENGEL.

Sig ikke det, unge Mand! Lidt tyndhaaret, hvadbehager — her paa den tænksomme Pande?

LUNDING.

Det er bare Frisuren. Farvel! Farvel, August.

Han gaar ud af Entrédøren. MENGEL sidder i Lænestol ved Bordet. AUGUST strækker sig i Sofaen.

AUGUST.

Er det saa helt forbi med Dem?

MENGEL.

Hvadbehager?

AUGUST.

Jeg syntes, De slog paa, at vi langsomt gled Deres sørgelige Skæbne imøde.

MENGEL.

Aa nej! Jeg kan ikke klage. Lidt nervøs — Neurastheni er Tidens Sygdom. Nej, hvad jeg vilde sagt, hedder hun ikke Oline, Husjomfruen,

der lukkede mig op. Sød lille En! De har en god Smag, min unge Ven.

AUGUST.

Jeg forstaar ikke.

MENGEL.

Naa, jeg troede, Forlovelsen var offentlig. Jeg saa' Dem sidst paa Maskerade med hende.

AUGUST.

Naa, var *De* der?

MENGEL.

Humper lidt med endnu, ja — naar Nerverne tillader det. Det undrede mig lidt at se Dem og hende — ellers et smukt Par — for det er jo en gammel Lære: Husets Folk —.

AUGUST
kort afbrydende.

Jeg bor ikke hjemme.

MENGEL.

Det er sandt, undskyld! — Ja, Ungdommen er en herlig Tid. Naar man først har faaet de fire Tiere godt og vel bagved sig, saa er det ligesom efter Fyrværkeriet i Tivoli: man har kun den mørke Udgang tilbage.

AUGUST
kommer hen til ham ved Bordet.

Aa, De er jo ung endnu. Hør, kunde De ikke have Lyst til at drikke et Glas hos mig iaften? Der kommer maaske et Par Venner —

MENGEL.

Veninder ogsaa?

AUGUST.

Maaske.

MENGEL.

Tak, tak! Det lader sig høre.

AUGUST.

Saa maa De undskylde mig nu. Jeg maa paa Kontoret.

MENGEL.

Farvel da!

AUGUST
gaar mod Døren, men vender tilbage.

Det er sandt. Hør, De vilde ikke vise mig en Tjeneste?

MENGEL

Hvis jeg kan.

AUGUST.

Sagen er, at jeg er i en øjeblikkelig Pengeforlegenhed. Hvis De paa et Par Dage kunde

laane mig nogle hundrede Kroner — det er en Veksel, som jeg hellere maa indfri end betale nogle forbandede Renter af. Jeg kan skaffe Pengene andetsteds, men hvis det ikke generer Dem —

MENGEL.

Ja, nu maa De ikke blive vred paa mig. Men jeg har et Princip.

AUGUST.

Ah!

MENGEL.

Jeg laaner aldrig til Venner. Saadanne Smaasummer, der kommer imellem Folk, ødelægger ofte de allerbehageligste Forhold her i Livet.

AUGUST.

Ah!

MENGEL.

Derfor da De naturligvis, selvfølgeligt kan faa den lille Sum andetsteds, saa tillad mig at blive mit Princip tro. Men det var rigtigt venligt af Dem, at De tænkte paa mig.

AUGUST.

Jeg be'r.

MENGEL.

Der kommer vist Deres Fru Moder!

FJERDE SCENE.

De Forrige. Gerner kommer fra Entréen.

Mengel.

Nej, Gerner, er det dig. Jeg troede, det var Fru Birkner.

Gerner.

Goddag, de Herrer! Pigen sagde mig, at Fruen ventedes straks.

August.

Ja saa maa jeg bede Dem underholde hinanden, for jeg har desværre Forretninger og maa gaa. Farvel.

De hilser. August gaar ud af Entrédøren.

Gerner.

Han ser temmelig medtaget ud.

Mengel.

Han sparer sig ikke. Den ene har det paa ene Maade, den anden paa den anden. *Du* arbejder nu for meget.

Gerner.

Man skal slaa Tiden ihjel med noget.

Mengel.

Tjener mange Penge?

GERNER.

Nej — nogle. Jeg fører for mange Sager og sælger for faa Huse.

MENGEL.

Du fører ogsaa politiske Sager nu. *Skitte istorie*, som min italienske Lærer sagde.

GERNER.

Tror du?

MENGEL.

Naar du lader dig benytte som Sagfører af Folk, der gør Vrøvl mod Regeringen, faar du selv Skin af at høre til dine Klienters Parti, og saa vil alle, der støtter Regeringen, alle solide og velhavende Folk, gaa fra dig eller i alt Fald ikke gaa til dig; du vil faa endnu færre fede Huse at sælge og endnu flere magre Processer at føre. Kort sagt — Ruin. (Standsende.) Puh, sikken en Anstrængelse at være saa overbevisende! Og saa véd du det altsammen lige saa godt som jeg.

GERNER.

Maaske, men det er altid rart at høre Sandheden af Vennemund. Naa, hvis jeg ruinerer mig, saa bliver det da min egen Sag: jeg har hverken Kone eller Børn eller fattige Slægtninge.

MENGEL.

Det er sandt. Men du kunde gifte dig — 42 Aar, det meste af dit Haar og de fleste af dine Tænder.

GERNER.

Tak, jeg tænker ikke derpaa.

MENGEL.

Hum! Det kunde komme som en Overraskelse. (Lille Pavse.) Skal du tale om Forretninger med Fru Birkner?

GERNER.

Nej, det er blot et Besøg.

MENGEL.

Charmant Dame. Utrolig hvor hun ser ung ud! Hun er dog lige ved Hjørnet af de Fyrre, og saa køn som hun var Tredive. Sikken en Figur —

GERNER
afbrydende.

Jeg sætter stor Pris paa Fru Birkner.

MENGEL.

Snurrigt, at vi to skulde træffes her i Huset. Ja, jeg er gammel i Gaarde.

GERNER.

Du kendte som ung Birkner?

MENGEL.

Ja, vi har undertiden sét os om sammen. Det var En, der var hidsig paa at leve — og saa tilsidst levede han sig ganske ihjel.

GERNER.

Han duede vel ikke meget.

MENGEL.

Nej — han var blot sin Faders Søn. Satte en dejlig Formue overstyr.

GERNER
afbrydende.

Efterlod han dog ikke sin Kone en klækkelig Sum?

MENGEL.

Hvadbehager! Naa, det troede jeg, du vidste bedre end jeg. En fyrretyve Tusind Kroner i Kapital og saa Tusind Kroner om Aaret i Overformynderiet, det var alt. Men fik hun ikke for et Aarstid siden en betydelig Arv?

GERNER.

Nej, paa ingen Maade: en halv Snes tusinde Kroner. Det var netop i den Anledning, jeg kom i Berøring med Fru Birkner.

MENGEL.

Hum, hum! Saa er Huset egentlig ikke rigt, hvadbehager?

GERNER.

Fru Birkner er en udmærket Husholderske.

MENGEL.

Naturligvis, alle gode Egenskaber, men dog! — Og Mosjø August?

GERNER.

Han bruger mange Penge.

MENGEL.

Det er en ung Mand med meget noble Passioner: smaa Middage, Heste, Pigebørn — det er billigere at botanisere.

GERNER.

Men han arvede sammen med Moderen.

MENGEL.

Ikke mer end hun i alt Fald — og de Penge er pillede til Plukfisk for længe siden. Men han lever lige stærkt for det, og har tusind Kroner om Aaret i Banken.

GERNER.

Hum! det var mindre lystigt.

MENGEL.

Maaske han driver Forretning paa egen Haand, hvadbehager?

GERNER.

Næppe.

MENGEL.

Tror du da, han har Statsunderstøttelse?

GERNER.

Det er usandsynligt.

MENGEL.

Hvorfra faar han da sine Penge?

GERNER.

Fra Aagerkarle vel.

MENGEL.

Ja, Venner laaner ham vist ingenting.

Lille Pavse.

GERNER.

Mon Damerne ikke kommer snart?

MENGEL.

De er ikke saa let at træffe; de er adskilligt paa Farten.

GERNER.

Aa hvad! Husholdningen kan ikke tage megen Tid. Saa morer de sig vel — det er der da intet ondt i.

MENDEL.

Naa, naa, godt Ord igen! Jeg hører elskelige Kvindestemmer i Entréen. — Det er Fruen — nej Frøkenen og Frøken Holden.

De rejser sig begge.

FEMTE SCENE.

DE FORRIGE. ANNIE og ELISE kommer fra Entréen i Overtøj og med Skøjter over Armen.

ANNIE.

Goddag, goddag! Sidder De her ganske alene?

GERNER.

Vi venter paa Deres Fru Moder.

ANNIE.

Er Moder endnu ikke kommen hjem? Ja hun havde ogsaa saadan en styrtende Mængde at udrette i Formiddag.

MENGEL.

Og imens sidder vi her og bestiller ingenting. Vi maa skamme os saa dovne vi er.

ELISE

sættende sig i Sofaen.

De maa vist i det Hele skamme Dem.

MENGEL.

Hvadbehager? Tror De det?

ELISE.

Ja, jeg tror, at De er et afskyeligt Menneske og slet ingen Omgang for unge Piger.

MENGEL.

Nej, har man hørt! Gud bevare mig vel, hvilke samfundsopløsende Meninger! Jeg, en Skatteborger, en loyal og rettænkende Undersaat, et Menneske uden Gæld og med en fortrinligt vedligeholdt Oljemølle — jeg ikke Omgang for unge Piger. (Til Gerner.) Hvad siger du til det?

GERNER.

Jeg tænker, Frøken Holden kan forsvare sin Mening.

MENGEL.

Tak. (Til Annie.) Og De?

ANNIE
smilende.

Aa, jeg synes, De er ligesom Folk er flest.

MENGEL.

Herren velsigne Dem for det Ord — lige mit Ideal, De har truffet. Men hvad kan Frøken Holden i sin Uskyldighed mene med sin strænge

Dom! (Han sætter sig hos hende i Sofaen.) Hvorfor er De ikke ligesaa god som De er smuk?

ELISE.

Jeg tror, De ingen Grundsætninger har. De er et forførerisk Menneske.

MENGEL.

Aa, Gud give jeg var! Det var Dem, jeg allerførst vilde rette mine Yndigheder imod.

GERNER.

Undskyld, Frøken Holden, er det mon ikke Dem, som forfører Frøken Annie til alskens Daarlighed som Skøjteløb og lignende? Har De ikke Deres Forlokkelsens Instrumenter der ved Muffen?

ELISE.

Mig! Annie har ikke behøvet mig til Lærermester.

ANNIE.

Maa jeg bare spørge, er Skøjteløb Synd?

GERNER.

Ikke for Børn, heller ikke for Mandfolk, heller ikke for Damer —

ANNIE.

Men for hvem da?

GERNER.

For unge Piger, som man ikke vil have, der skal snakkes om, og som man ikke vil lade tale med enhver.

ELISE.

Troer De da ikke, vi kan vogte over os selv?

GERNER.

Jo.

MENGEL.

Tror du ikke, Mænd respekterer unge Piger?

GERNER.

Jo.

ELISE.

Der er dog noget godt ved Dem, Hr. Mengel!

MENGEL.

De lutrer mig ved Deres Nærværelse, Frøken!

ANNIE og GERNER sidder ved Sybordet.

ANNIE.

Men, Herregud, det er da sundt og friskt at løbe paa Skøjter.

GERNER.

Løber De for Deres Sundheds Skyld?

ANNIE.

Nej, for at more mig — og det *maa* man da.

ELISE.

For enhver Pris, ja.

MENGEL.

Saalænge man kan, ja.

GERNER.

Jaja da, god Fornøjelse!

ELISE.

At De er saadan en Moralist, uf!

ELISE og MENGEL taler sagte sammen.

ANNIE.

Sig mig ordentlig, hvad De mener!

GERNER.

Jeg mener blot det, at hvis De var min Datter, fik De ikke Lov at løbe paa Isen.

ANNIE.

Jeg kan slet ikke tænke mig som Deres Datter. — Og hvis jeg var Deres — Kone?

GERNER.

Heller ikke — og slet ikke Lov at gaa paa Karneval — for De skal vel paa Karneval iaften?

ANNIE.

Og danse den hele Nat.

GERNER.

Og Deres Fru Moder skal med?

ANNIE.

Nej, hun vil ikke.

GERNER.

Saa skulde De ogsaa blive hjemme.

ELISE
fra Sofaen.

Hvad er det for Kætteri, han igen kommer med?

ANNIE.

Advokaten forbyder ogsaa Karneval i sin Katekismus.

ELISE.

Men De er jo umulig.

MENGEL.

Skal Ungdommen ikke danse, le, kokettere — hvad er da Ungdommen?

ELISE
til Mengel.

Men De er jo sød! De maa kysse min Haand.

MENGEL
kyssende hendes Haand.

Hvis jeg endnu var i den Alder, hvor man tør begaa den Dumhed: at forliebe sig —

Elise
meget koket.

Er det en Dumhed?

De fortsætter sagte.

Annie
ivrig til Gerner.

Ved De, at De godt kunde faa mig til at blive hjemme baade fra Isen og fra Karneval, hvis De brød Dem derom.

Gerner
smilende.

Jeg tvivler derpaa.

Annie
febrilsk.

Hvis De sagde det til mig uhyre alvorligt — nej, hvis De lige ud forbød mig det.

Gerner.

Men det har jeg ingen Ret til.

Annie.

Hvis De virkelig interesserede Dem for mig —

Gerner.

Men, Frøken, det er jo Deres Moder, som maa afgøre —

Annie.

Aa, Mor! Forbyd mig det, saa skal De se — eller (Sagte.) bed mig om det!

ELISE
rejsende sig

Kom nu, Annie, vi skal danse Française paa Isen idag. (Til Gerner.) Det er dobbelt Synd, Hr. Advokat! Kom!

ANNIE.

Jeg vil virkelig ikke gaa, naar her er Fremmede.

MENGEL.

Men Frøken dog —

GERNER.

De maa virkelig.

ANNIE.

Det er slet ingen Opofrelse. Jeg vil ligesaa gærne tale med Dem som løbe paa Skøjter.

ELISE
til Mengel.

Ja saa maa De følge mig.

GERNER.

Der er Fruen!

SJETTE SCENE.

De Forrige. FRU BIRKNER kommer fra Entréen med Overtøj, som hun tager af under de næste Repliker.

FRU BIRKNER.

Se Goddag allesammen! Her er nok stort Selskab.

MENGEL.

Godt De kom, Frue, Deres Datter var lige ved at opgive Skøjterne, af lutter Pligt for at underholde os to gamle Kavalerer.

ELISE.

Naa, Annie, nu tør du vel nok gaa med.

ANNIE.

Aa, jeg bryder mig slet ikke derom, og — véd du, Mor — Hr. Gerner finder det upassende.

FRU BIRKNER.

Det skal jeg nok bringe i Orden. Løb du nu bare derned og tag dig en rask Tur — det faar du røde Kinder af.

ANNIE.

Farvel da! (Til Gerner.) Vær nu ikke vred paa mig.

ELISE.

Farvel! Vi kommer til Middag.

De unge Piger gaar ud af Entréen.

FRU BIRKNER.

Og de Herrer har siddet og ventet paa mig — det var overordentligt elskværdigt.

GERNER.

Det var lidt paatrængende.

MENGEL.

Ikke af mig — for jeg havde Ærinde.

FRU BIRKNER.

Og det var?

MENGEL.

Husker De Deres Løfte: engang i denne Uge at befri mig for Restaurationsmiddagen. Hvis jeg idag kunde faa en lille Invitation —

FRU BIRKNER.

Den er udstedt — men den gælder kun indtil Aften, for Annie skal paa Karneval og jeg i Selskab. (Til Gerner.) Og De spiser vel ogsaa hos mig?

GERNER.

Tusind Tak! Jeg var bleven overmaade flov, om De ikke havde sagt de Ord.

FRU BIRKNER.

Saa var det da godt, jeg gærne vilde se Dem.

MENGEL.

Saa letter jeg paa mig. Gaar du med, Gerner?

FRU BIRKNER.

Jeg vil gærne tale et Ord med Dem, Advokat!

MENGEL.

Farvel saalænge da!

Han gaar ud af Entrédøren.

GERNER.

Kan jeg være Dem til nogen Tjeneste?

FRU BIRKNER.

Nej, men jeg kunde se paa Dem, at De helst vilde være fri for Følgeskabet, derfor bad jeg Dem blive.

GERNER.

De er saa elskværdig og klog som ingen anden.

FRU BIRKNER.

Men De maa snart gaa, for jeg venter Fremmede.

GERNER.

Det er altsaa kun en kort Lykke, De tilstaar mig.

FRU BIRKNER.

Man har højtideligt i et Brev udbedt sig Æren af en Samtale med mig.

GERNER.

De gør mig ganske nysgerrig og — (sagte) skinsyg.

FRU BIRKNER.

Det sidste Ord hørte jeg ikke. Men jeg vil tilfredsstille Deres Nysgerrighed: Brevskriveren er den unge Nandrup.

GERNER.

Hvorfor melder han sig saa højtideligt i Forvejen — han kommer jo her i Huset.

FRU BIRKNER.

Ja hvad véd jeg — det er vel et vigtigt Ærinde.

GERNER.

Hum, hum!

FRU BIRKNER.

Hvad synes De om ham?

GERNER.

Hum, hum!

FRU BIRKNER.

Er det hele Deres Mening?

GERNER.

Var den ikke tydelig?

[illegible]NER.

Nej, De véd [illegible] dum. [illegible]
den lidt klarere!

Faderen — de[illegible] K[illegible]
sparsommelig, fiffig, [illegible] sk[illegible]
Laster, fuld af Ve[illegible] Kri[illegible]
Moral. Han er begy[illegible]
Himlen maa vide ad [illegible]
lioner. Gud naade den, [illegible]
Klo!

FRU BI[illegible]

Men det var Sønnen.

GERNER.

Ja, Sønnen, han har Fa[illegible]
hans Forstand. Elegant og [illegible]
Parfyme og umulig i godt Selsk[illegible]

der har sølet sig i alle Kjøbenhavns — Stalde, og som kun har én Lidenskab; men alligevel danser de unge Damer med ham, og Mødrene smiler forhaabningsfuldt, mens han omfavner deres Pigebørn.

FRU BIRKNER.

De er stræng.

GERNER.

Det er De med.

FRU BIRKNER.

[illegible] véd ik[illegible] Men man maa tage Verden
[illegible] er. [illegible] Tilbøjelighed, den unge
[illegible]giver [illegible]et efter for, er den ikke
[illegible]for a[illegible]ænd, ja selv for ældre.
[illegible] de[illegible]Rette med noget, som
[illegible]r i [illegible]g som Mænd lettere
[illegible]s a[illegible]os sig selv?
[illegible]up[illegible] — det er bedre,
[illegible]ors[illegible]Dragt; han er ikke
[illegible]e[illegible] Faders Kontor og
[illegible] umulig i godt Sel-
[illegible]ner i Kjøbenhavns
[illegible] danser med ham
[illegible]ødrene, hvad véd
[illegible]r — de vælger
[illegible]nge min Datter
[illegible] nogen Ønske-
[illegible] dog, og jeg

GERNER.

Hum, hum!

FRU BIRKNER.

Hvad synes De om ham?

GERNER.

Hum, hum!

FRU BIRKNER.

Er det hele Deres Mening?

GERNER.

Var den ikke tydelig?

FRU BIRKNER.

Nej, De véd, at jeg er dum. Lad mig faa den lidt klarere!

GERNER.

Faderen — det er en klog Karl. Dygtig, sparsommelig, fiffig, hensynsløs, skjulende sine Laster, fuld af Velgørenhed, Kristendom og Moral. Han er begyndt som Ølkusk og har, Himlen maa vide ad hvilke Veje, tjent sig Millioner. Gud naade den, der kommer under hans Klo!

FRU BIRKNER.

Men det var Sønnen.

GERNER.

Ja, Sønnen, han har Faderens Laster uden hans Forstand. Elegant og dum, duftende af Parfyme og umulig i godt Selskab, en Staldkarl,

der har sølet sig i alle Kjøbenhavns — Stalde, og som kun har én Lidenskab; men alligevel danser de unge Damer med ham, og Mødrene smiler forhaabningsfuldt, mens han omfavner deres Pigebørn.

FRU BIRKNER.

De er stræng.

GERNER.

Det er De med.

FRU BIRKNER.

Jeg véd ikke. Men man maa tage Verden som den er. Den — Tilbøjelighed, den unge Nandrup giver altformeget efter for, er den ikke ret fælles for alle unge Mænd, ja selv for ældre. Hvad nytter det at gaa i Rette med noget, som maaske ligger i Naturen, og som Mænd lettere fordømmer hos andre end hos sig selv?

Hr. Nandrup er elegant — det er bedre, end om han forsømte sin Dragt; han er ikke begavet — han er paa sin Faders Kontor og Arving til en Million; han er umulig i godt Selskab, paastaar De — han kommer i Kjøbenhavns bedste Huse; de unge Damer danser med ham — som med alle andre, og Mødrene, hvad véd de om deres Døtres Kavalerer — de vælger dem jo selv. Jeg vilde ikke tvinge min Datter til ham — jeg finder ham ikke nogen Ønske-Svigersøn. Men giftes skal Barnet dog, og jeg

nægter ikke, at Partiet udadtil er saa brillant som vel muligt.

Ja saadan taler jeg, fordi jeg er af denne Verden, De derimod taler ikke —

GERNER.

Som en Verdensmand. Nej, De har Ret,

FRU BIRKNER.

Og næppe engang som den kloge og erfarne Mand, De er.

GERNER.

Mon De virkelig holder mig for klog?

FRU BIRKNER.

De véd godt, kære Ven, hvormegen Respekt jeg nærer for Deres Dom. Jeg føler ogsaa, De har Ret i, hvad De før sagde, men jeg er som Kvinde, som Moder, saa hjælpeløs, at jeg ikke vover at stille saa store Fordringer til mine Medmennesker som De. Se nu blot August! Det kan være, han ikke lever ganske som han burde. Men jeg har ikke Karakter nok til at ville se, hvad jeg kan undgaa, og jeg holder saa gruelig meget af ham, at jeg aldrig har kunnet komme ud af at være en stræng Tugtemester. Og saa er der det, at jeg vil mine Børn skal more sig, saalænge de kan. Det holder op af sig selv.

Jeg véd, hvad De tænker: jeg er letsindig.

GERNER.

Nej, De er ikke.

FRU BIRKNER.

Jo, gruelig letsindig. Jeg tænker ikke paa den Dag imorgen. Har De ikke ogsaa altid Lyst at skænde paa mig? Sig det nu, Haanden paa Hjærtet!

GERNER.

Haanden paa Hjærtet har jeg ganske andre Ting at sige. Og helst det: at De er den mest indtagende Kvinde, jeg i mit Liv har truffet. Den fineste og kraftigste Natur, jeg har mødt.

FRU BIRKNER.

Hvis jeg ikke om en Maaned var Fyrretyve —

GERNER.

De véd, De snarere ser ud som Augusts Søster end som hans Moder. — Og at være sammen med Dem er som Sol, som Varme, som Havluft.

FRU BIRKNER.

Jamen, Advokat!

GERNER.

Hvorfor maa jeg ikke sige det altsammen, naar jeg føler det. De har Ret, jeg er ingen Verdensmand. Jeg har desuden maattet slide altfor haardt i min Ungdom paa Grund af andres Smaasynder til at jeg har den rette Sympati med denne Verdens elegante Skrøbeligheder. Familie og Venner trak slemme Veksler paa min Arbejdsdygtighed og Forstand — og saa blev

jeg gammel uden at have levet, synes jeg. Hver Dag har havt sin Plage, hvert Aar sin Sorg, og Lykken gik min Dør forbi — indtil De en Dag kom.

FRU BIRKNER.

En gammel Kone.

GERNER.

Fra den Dag af har jeg kendt Lykken. Den bestaar i at se Dem, høre Dem tale og, gammel Nar som jeg er, plage Dem med mine Sorger, mine Griller, min Beundring, som om jeg var tyve Aar.

FRU BIRKNER.

De er nu lidt indtaget i mig, og derfor ser De mig ikke, som jeg er; jeg er ikke bedre end saa mangen anden og duer ikke stort. Men hvorfor skal jeg skjule det: jeg er glad over Deres Venskab, det varmer mig om Hjærtet. Og jeg er stolt af, at Deres Alvor virkelig trænger en Smule til mit Letsind. Jeg vil altid gærne tale med Dem, og der er ingen, jeg heller er sammen med.

GERNER.

Og dog kan jeg saa sjældent se Dem.

FRU BIRKNER.

Ja, hvad vil De? Børnene, Bekendte, Folk —

GERNER.

Naar jeg kommer her, enten er De ude — som nu idag, i Besøg eller hvad det nu var —

FRU BIRKNER.

Nu skænder De.

GERNER.

— Eller De har Huset fuldt af Gæster.

FRU BIRKNER.

Ja, det er sandt, vi har ikke mange Øjeblikke for os selv.

GERNER.

Og jeg som saa gærne vilde tale hele Dage med Dem.

FRU BIRKNER.

Jeg maa se, hvad jeg kan udrette for Dem.

GERNER
tøvende.

I gamle Tider, da vi havde Forretninger sammen, besøgte De mig paa mit Kontor.

FRU BIRKNER.

Men da vi nu ingen har —

GERNER.

Vi *kunde* have.

FRU BIRKNER.

Og Deres Klienter?

GERNER.

Der skal ingen komme.

FRU BIRKNER.

Og Husbeboerne?

GERNER.

I Stuen, — de Par Trin.

FRU BIRKNER.

Og Deres Kontorister?

GERNER.

Hvis det var om Aftenen. Der er faret mig den forfløjne Idé gennem Hovedet, at hvis De for Eksempel i Aften —

FRU BIKRNER.

Hvad tænker De paa. — Og jeg skal i Selskab.

GERNER.

Men inden Selskabet, naar Annie er taget til Karneval.

Lille Pavse.

FRU BIRKNER.

Er jeg nu ikke letsindig, om jeg gør det? Og er det efter Deres egen strænge Rettergang?

GERNER.

De vil gøre mig meget lykkelig — og jeg har meget at sige Dem og spørge Dem om.

FRU BIRKNER.

Jeg føler en Trang til en Times Ungdom,

— og jeg er jo saa gammel, at jeg tør være dristig. Maaske er det galt, men et Menneske kan ikke leve af Mælkevand alene. — (Hun rækker ham Haanden.) Jeg skal komme.

GERNER
kysser hendes Haand.

Tusindfold Tak.

FRU BIRKNER.

Gaa saa Deres Vej, nu kommer min Visit straks. Ja hvad skal jeg saa gøre? Tror De, han vil fri?

GERNER.

Rimeligvis. Faderen vil have ham gift og faa stoppet op for hans Dumheder. Og Annie er en yndig Pige — af udmærket Familie. Og hvad vil hun selv?

FRU BIRKNER.

Jeg maa vel spørge hende.

GERNER.

Nej, hun maa ikke tage ham.

FRU BIRKNER
lyttende.

Der er han.

GERNER.

Saa Farvel.

FRU BIRKNER.

Farvel og kom betids til Middag!

GERNER gaar ud af Entrédøren og møder i Døren NANDRUP. De hilser paa hinanden.

SYVENDE SCENE.

FRU BIRKNER. NANDRUP.

NANDRUP.

Frue! Maa jeg takke for Deres elskværdige Billet!

FRU BIRKNER.

Jeg be'r, det var da naturligt. Vær saa artig at tage Plads!

NANDRUP.

Tak! (Med Anstrængelse.) Ja, Frue, hvor vant man endog er til at bevæge sig i Selskabslivets virkelig fine Kredse, saa kan der dog gives Øjeblikke, hvor selv den mest erfarne føler en vis Forlegenhed. Det er ogsaa et alvorligt Skridt, jeg staar i Begreb med at foretage. Fortiden maa være forbi, og Fremtiden ligger i Deres Haand, Frue! Jeg er kommen idag for at bede Dem om Tilladelse til at tale til Deres Datter om de Følelser, jeg nærer for hende.

FRU BIRKNER.

De elsker min Datter.

NANDRUP

lettet.

Voldsomt, Frue! Hun har været den mest feterede paa alle Baller i Vinter, men der er heller ingen, der er saa komplet Dame som hun. Sikken en Holdning, sikken en Anstand, naar man flyver hen over Gulvet med hende!

FRU BIRKNER.

Det er mest paa Bal, De har truffet Annie.

NANDRUP.

Og saa paa Skøjter. Jeg dansede forleden Kvadrille med hende paa Isen — sikken et Benskif — (Afbrydende sig.) jeg mener: sikken en Gratie. Ja, jeg er voldsom forelsket i hende.

FRU BIRKNER.

Ja, Hr. Nandrup, det er jo meget godt, men det er en alvorlig Sag, som kræver nøje Overvejelse.

NANDRUP.

De mener, Frue, De véd ikke, om Frøken Annie gengælder mine Følelser.

FRU BIRKNER.

Jeg vilde først spurgt Dem, om De har talt med Deres Hr. Fader.

NANDRUP.

Ja — jo — jeg har talt med Pa'. Igaar

gik jeg ned paa Kontoret og sagde til ham: Pa', sagde jeg, jeg vil forlove mig — det er Annie Birkner, jeg elsker — hun er saa mageløs sød — komplet Dame — chic i enhver Retning. Saa sagde Pa': det er en smuk Pige og af god Familie — Penge har hun rigtignok ikke mer af end lidt Pilleri — (Afbrydende sig, flov.) ja undskyld, men Pa' —

FRU BIRKNER.

Ja, Deres Hr. Fader er Forretningsmand.

NANDRUP

Netop! Pa' er uhyre klog, han kender Børsen som sin lille Tabel, han er en Smule gammeldags, og saa er han saadan mere engelsk, mens jeg er fransk: jeg har været i Paris, Frue, to Aar og dannet mig, det tør jeg sige. Der er ingen By som Paris, naar det gælder chic. Engang om Aaret tager jeg til Paris, dukker mig og kommer op som et komplet nyt Menneske. Man véd jo ikke engang, hvad for en Stok man skal bære, naar man ikke har været i Paris —

FRU BIRKNER.

Naa, men Deres Hr. Fader syntes altsaa —

NANDRUP.

Ja, Pa' sagde: du kan gærne gifte dig — du har gjort saamange Dumheder, at det ikke

havde overrasket mig, om du var stukket af med en Sangerinde. (Afbrydende sig.) Ja, Frue, De forstaar —

FRU BIRKNER.

Fuldkommen.

NANDRUP.

Frue, jeg véd, De er en komplet Verdensdame, og til en Dame af Verden kan man sige alt. Vi unge Mennesker —

FRU BIRKNER
afbrydende.

Hvor gammel er De?

NANDRUP.

To og tredve — vi *maa* leve — vi *maa* have Erfaring. Og naturligvis den koster. Ja, jeg mener: Morskaben *kan* drives for vidt.

FRU BIRKNER.

Det *kan* den. Altsaa, De kommer efter Deres Hr. Faders Ønske.

NANDRUP.

Pa' sagde: Gift dig jo før jo heller, jeg skal etablere dig.

FRU BIRKNER.

Ja, jeg paaskønner naturligvis den korrekte Form, i hvilken Deres Henvendelse til mig sker.

NANDRUP
afbrydende.

Netop: den korrekte Form! For ser De, jeg elsker nu det Franske — jeg læser uhyre meget Fransk — de bedste Bøger — Belot for Eksempel — ogsaa *Revue des deux mondes*, men sjældnere — og jeg har altid tænkt, jeg vilde gifte mig paa Fransk — naar det første graa Haar var kommet. Det Korrekte synes jeg er som Franskmændene gør, at henvende sig først til Forældrene. Derfor har jeg ikke fulgt den danske Skik at fri til den unge Dame selv.

FRU BIRKNER.

Men nu vil De maaske ogsaa, at jeg skal tale med min Datter?

NANDRUP.

Ja, ærligt talt, vilde det være mig behageligt. Og helst endnu idag. Ser De, jeg véd. at Frøken Annie skal paa Karneval — hele min Familie skal ogsaa derud — og saa havde Pa' og jeg tænkt at fejre Forlovelsen derude ved et Glas Champagne. Det vilde være ganske originalt. Vi har altid Kabinet reserveret i Restaurationen. Saa maa De, Frue, ogsaa være med.

FRU BIRKNER.

Jeg har slet ikke tænkt at gaa paa Karneval.

NANDRUP.

Nej, jeg véd det, men jeg har tilladt mig at tage denne Billet med, hvis Fruen vilde benytte den.

FRU BIRKNER.

Tak! Det er meget opmærksomt. Ja, hvis Annie skulde bestemme sig uden Betænkning, hvad jeg næppe tror —

NANDRUP.

Jeg haaber det. Hvis hun elsker mig, saa behøver hun ingen Betænkningstid. Og endnu maa jeg sige Dem det: (Med Anstrængelse.) Jeg vil skatte uhyre højt den Lykke ved saa nært et Familiebaand at knyttes til Dem; ingen Dame kan jeg nære større Respekt for, omend Deres Ungdom og Skønhed vanskeligt tillader mig helt sønlige Følelser.

FRU BIRKNER.

Det er altfor smigrende. — Der kommer vist Annie hjem.

NANDRUP.

Saa vil jeg gaa. Jeg lægger Sagen i Deres Hænder. Pa' bad mig hilse saamange Gange.

FRU BIRKNER.

Tak, jeg beder Dem ogsaa hilse.

OTTENDE SCENE.

De Forrige. Annie og Elise kommer fra Entréen.

Annie.

Goddag, Hr. Nandrup, De er her og ikke paa Isen.

Elise.

Vi ventede Dem til Française.

Nandrup.

Jeg vilde have tabt uhyre meget, hvis jeg ikke havde havt den Lykke at underholde Fru Birkner. Jeg har den Ære at anbefale mig.

Elise.

Vi ses iaften.

Nandrup.

Det haaber jeg. Damerne vil vel ikke betro mig Deres Dragt.

Elise.

Jeg skal saamænd være Jockeypige.

Nandrup.

Aa — det bliver magnifikt. (Til Annie.) Og De, Frøken?

Annie.

Jeg fortæller det ikke.

Nandrup.

Jeg skal nok kende Dem. Farvel, Frue! Farvel!

Han gaar ud af Entrédøren.

ELISE.

Kom saa, Annie, lad os gaa ind og prøve Dragterne! Vi vil have dem paa til Middag.

FRU BIRKNER.

Gaa du kun først, Elise, jeg vil sige et Par Ord til Annie.

ELISE.

Lad det nu ikke vare for længe!

Hun gaar ud af Døren tilhøjre.

ANNIE.

Vil du mig noget, Mor?

FRU BIRKNER.

Ja, sæt dig lidt ned, jeg har noget alvorligt at tale med dig om.

ANNIE.

Aa, maa jeg ikke være fri, Mor! Er det Husholdning eller Penge? Ikke idag, hvad? Jeg faar altid Hovedpine, naar vi taler alvorligt.

FRU BIRKNER.

Naa, naa! Plejer jeg at plage dig saa slemt? Det er ikke saa forfærdeligt alvorligt.

ANNIE

pludselig.

Det er da ikke et Frieri. Du ser ganske ud som den Dag, den lange Telegrafist havde friet. Er det rigtigt?

FRU BIRKNER.

Ja!

ANNIE
ivrig.

Hvem er det, Mor?

FRU BIRKNER.

Kan du ikke gætte?

ANNIE.

Er det? — Nej!

FRU BIRKNER.

Hvem?

ANNIE.

Nej, sig mig det!

FRU BIRKNER.

Det er den unge Mand, der nu gik herfra.

ANNIE
skuffet.

Nandrup!

FRU BIRKNER.

Hvem troede du?

ANNIE.

Aa, ingen, ingen — jeg vidste ikke. Nej har Hans Nandrup — Hansemand — Duftvaude-villen friet til mig — det var da morsomt. Naa, hvor de andre vil blive misundelige!

FRU BIRKNER.

Tror du det?

ANNIE.

Ja, han er jo nok en Nar, og han er *for* gal at danse med — men flot er han da, og han sidder godt til Hest. Og saa er han jo rig-rig — det véd vi da nok.

FRU BIRKNER
iagttagende hende.

Han har mindst en Million i Vente.

ANNIE.

En Million — det er ikke saa ueffent! Jeg kunde da føre Hus i Kjøbenhavn, som lod sig se! — Naa, jeg vil forresten slet ikke have ham!

FRU BIRKNER
glad.

Vil du ikke! Du er sød, min egen lille Pige.

ANNIE.

Men Louise og Henriette vilde ærgre sig — og Elise da, Elise! — Du kan tro, det er En, som vilde inklinere for en Million.

FRU BIRKNER.

Du vil da ikke fortælle det til nogen!

ANNIE.

Bare betro det til en eneste. (Leende.) Saa løber det nok videre.

FRU BIRKNER.

Forresten har jeg ikke været rigtig diskret selv.

ANNIE.

Hvordan det, Mor?

FRU BIRKNER.

Da Gerner var her, fortalte jeg ham, at Hans Nandrup havde skrevet og bedt mig om en Samtale, og saa forstod han straks, hvad der var paafærde.

ANNIE

hurtigt.

Hvad sagde han?

FRU BIRKNER.

Vi talte om Nandrup, men han syntes ikke om ham, allermindst som Mand for dig.

ANNIE.

Gjorde han ikke! Og han er klog, Mor.

FRU BIRKNER.

Overordentlig klog. Han er et sjældent bravt Menneske.

ANNIE

lænende sig ind til hende.

Du kan godt lide ham, Mor.

FRU BIRKNER

kælende for hende.

Rigtig godt. Og han holder vist ogsaa af — os.

ANNIE
ved hendes Bryst.

Tror du? Og han vilde slet ikke have, jeg skulde gifte mig med Hansemand? (Trækkende hende i Øret.) Men det vilde du, du vilde være af med mig.

FRU BIRKNER.

Ja, Annie, der er ikke bedre Parti her i Byen for dig. Husk, vi er snarere fattige end rige.

ANNIE.

Aa, ikke fattige.

FRU BIRKNER.

Ja, ikke meget mer. (Lidt forpint.) Din Broder August bruger mange Penge.

ANNIE.

Han morer sig nok godt, Mor!

FRU BIRKNER.

Det maa han saa gærne, men han bruger lidt for meget. Hør nu, Annie, det, som Nandrup kan tilbyde dig, er et rigt og stort Liv alle dine Dage, en sorgfri Eksistens. Jeg tror, han er i Grunden skikkelig, han er ikke meget begavet, men han —

ANNIE.

Behøver heller ikke at være det.

FRU BIRKNER.

Han er maaske lidt — raa, men, hvis du ikke holdt af nogen anden, hvis du gærne vilde have dit Eget, jeg véd knap, om jeg burde fraraade dig. Har du rigtig betænkt dig?

ANNIE.

Skal jeg svare lige straks?

FRU BIRKNER.

Han vilde helst have dit Svar iaften paa Karnevalet; der vilde den gamle Nandrup deklarere Forlovelsen med stor Pomp.

ANNIE.

Naa — hvor Folk vilde gjøre store Øjne, naar jeg snappede Guldfuglen bort for Næsen af dem allesammen. — Iaften paa Karnevalet.

Hun nynner en Vals og slaar Takt med Foden.

FRU BIRKNER.

Annie, Annie! Du maa ikke kaste dig hen.

ANNIE.

Nej, sagde den kloge Mand ogsaa det?

FRU BIRKNER.

Hvem?

ANNIE.

Gerner naturligvis.

FRU BIRKNER.

Ja, du burde maaske tale med ham.

ANNIE

syngende Ordene paa Valsemelodien.

Synes du, lille Mor, ja det var ikke saa gal en Idé. Aa, jeg er i godt Humør.

Hun gør nogle Dansetrin henad Gulvet.

NIENDE SCENE.

De Forrige. AUGUST kommer fra Entréen. Senere ELISE.

AUGUST

seende gnavent paa Annie.

Hvor du er lystig!

ANNIE.

Og hvor du altid er gnaven — herhjemme i alt Fald. Jeg vil sige dig noget, August, naar jeg gaar med mine Veninder og møder dig med dine — Bekendte, saa kunde du gærne dreje ned ad en Sidegade, naar du ser os komme. Det er heller ikke videre behageligt for mig, naar jeg køber Hansker henne hos Nygaards, at den kønne Jomfru ser stivt paa mig, naar jeg nævner mit Navn.

AUGUST.

Maa jeg være fri for det Pjank! Jeg har vel Lov at gaa paa Gaden, og du behøver jo ikke at købe Hansker samme Sted som jeg.

Han kaster sig i en Stol.

FRU BIRKNER.

Er du træt, August?

AUGUST.

Jeg hænger altid der paa Kontoret.

ANNIE.

Blot det ikke bliver til Brystsyge! Jeg synes, du har hostet.

AUGUST.

Kan du ikke høre op med de dumme Vitser!

FRU BIRKNER.

Naa, naa, min Dreng, bryd dig nu ikke om det! Du ser lidt daarlig ud.

AUGUST.

Ja, jeg er nervøs, utilpas.

FRU BIRKNER.

Mon du ikke kunde have godt af at rejse en lille Tur?

ANNIE

ved Døren til højre.

Lidt til Paris maaske! — Kom snart ind og hjælp mig, Mor!

Hun gaar ud til højre.

AUGUST.

Det kunde nok tænkes, Mor, at jeg helst maatte afsted.

FRU BIRKNER.

Saa maa vi se at faa lidt Penge skrabet sammen til dig.

AUGUST.

Det er sandt, Mor, skulde du ikke lige i Øjeblikket have nogle hundrede Kroner?

FRU BIRKNER
forlegen.

Min kære Dreng, jeg forsikrer dig, at jeg kan næsten ikke selv komme ud af det denne Maaned — jeg maa gøre Gæld, du.

AUGUST.

To hundred Kroner har du vel.

FRU BIRKNER.

Maaske imorgen.

AUGUST.

Imorgen — ja saa kan vi være over alle Bjærge.

FRU BIRKNER.

Hvorfor taler du saa ophidset, August, er der noget der piner dig? Betro dig til mig! Kan jeg ikke hjælpe dig?

AUGUST.

Du vil jo ikke — du nægter mig et Par hundred Kroner.

FRU BIRKNER.

Naar jeg ikke har dem —

AUGUST.

Du kan vel skaffe dem.

FRU BIRKNER.

Jeg har før brugt alt for rask for din Skyld. Jeg vil saa gærne, du skal nyde din Ungdom; men jeg har Pligter mod Annie ogsaa. (Tøvende.) Og er du ikke lidt voldsom?

AUGUST.

Aa, skal jeg have Moral!

FRU BIRKNER.

Nej, nej, slet ikke. Jeg véd, du intet urigtigt gør — du er en Mand og skal ikke plages med Fruentimmervrøvl. Men husk blot paa de Hensyn, der maa tages til Annie, det lille Skind — og for din egen Skyld, kast dig ikke hen i noget, der ikke er dig værdigt. Skaan dig, plej dig bedre — ellers sætter du dit Humør til! — I maa være glade, Børn, ellers bliver jeg virkelig forknyt. Lad mig nu se, min Dreng, at du er flink og kæk som da du var lille — og imorgen skal jeg slaa min største Sparegris itu. — Saa nu taler vi ikke mere om det. Der er Elise.

ELISE

træder ind fra højre. Hun er klædt i et nedringet og noget kort Jockeykostyme af gult Atlask.

Naa, hvad synes De! Er jeg pæn?

FRU BIRKNER.

Jo, den sidder godt — det der er af den da.

ELISE.

Gud, Fru Birkner, synes De virkelig, den er altfor dekolleteret. Det er bare Jomfru Andersen, som har været saa uheldig.

FRU BIRKNER
leende.

Jomfru Andersen har ofte det samme Uheld. Naa, nu vil jeg ind til Annie.

FRU BIRKNER gaar ud til højre.

ELISE.

Du beundrer mig ikke?

AUGUST.

Hvor nøgen du er!

ELISE.

Fy, hvor du taler! Det er bare Jalousi.

AUGUST.

Ja, det er det. Kys mig!

ELISE.

Slip mig, er du gal! Der kan komme nogen.

AUGUST.

Du undgaar mig i den sidste Tid.

ELISE.

Aldeles ikke, men det er ikke saa nemt at slippe fra Tante. — (Liggende med halvlukkede Øjne i

en Lænestol.) Hvorfor vilde du ikke deklarere Forlovelsen den Gang, jeg vilde?

AUGUST.

Jeg syntes, vi skulde prøve om vi passede for hinanden?

ELISE.

Ja, Behageligheder uden Pligter — det er dit Valgsprog.

August.

Og nu vil *du* ikke.

ELISE.

Jo saasnart du kan gifte dig.

AUGUST.

Gid jeg kunde gifte mig med dig straks — iaften.

ELISE.
leende.

Paa Karneval! — Hvad Tid kommer du?

AUGUST.

Jeg kommer ikke.

ELISE.

Ikke og min Præsent! Armbaandet, du havde lovet mig.

AUGUST.

Det var paa Betingelser, véd du.

ELISE.

Dem skal jeg holde.

AUGUST.

Du vil komme op til mig iaften! Efter Karnevalet?

ELISE.

Nej! Inden Karnevalet. Jeg har lovet at komme i min Dragt, ikke andet. Men du vil søge Udflugter.

AUGUST.

Det var ikke min Mening.

ELISE.

Men det var min. Vil du — Ja eller Nej?

AUGUST.

Jeg vil.

ELISE.

Og Armbaandet?

AUGUST.

Skal jeg hæfte om din Arm.

ELISE.

Kys min Haand, du er sød!

Han kysser hende paa Armen, i det Samme gaar Entrédøren op for Mengel.

TIENDE SCENE.

DE FORRIGE. MENGEL kommer fra Entréen. Senere efterhaanden GERNER, FRU BIRKNER, ANNIE og OLINE.

MENGEL.

Aa, undskyld! Gratulerer ærbødigst.

ELISE.

Hvad gratulerer De til?

MENGEL.

Til denne charmante Dragt. Hvilken himmelsk Aabenbaring! Ja, hvad siger ikke Goethe!

ELISE.

Siger han noget om mig?

MENGEL.

Den store Digter har skrevet: Den Skønhed man i sin Ungdom forgæves ønsker, skænker Alderdommen En i al dens Fylde. — I al dens Fylde! Jeg har ønsket Dem i hele min Ungdom.

ELISE.

Inden jeg blev født. Hvis jeg ikke vidste, hvilken alvorlig Mand De er, vilde jeg maaske tvivle paa Deres Ord.

MENGEL.

Jeg forsikrer Dem: mit Ideal har altid været: en ung smuk Dame i Jockeydragt. Ud over dette har jeg ikke kunnet tænke.

Elise.

Og De har aldrig set Deres Ideal virkeliggjort?

Mengel.

Undertiden paa Theatret har jeg set hulde Feer svæve mig forbi — men saa langt, saa langt borte. Denne Nærhed griber mig.

August.

Ja, De ser virkelig ganske angreben ud.

Elise.

De synes altsaa Dragten, klæder mig.

Mengel.

Nej, De klæder Dragten. Skønhed i al dens Fylde! Jeg synes, jeg først idag rigtig ser, hvor smuk De er.

Elise.

Saa glem det ikke!

Mengel.

Der er ingen Fare. Jeg er desværre geraadet i den Alder, hvor man husker og ikke haaber.

Elise.

Aa, haabe har man altid Lov til.

August.

De er da ikke helt Jeronimus endnu.

MENGEL.

Tak, unge Mand, De trøster mig saa kærligt. Jeg er ingen Pessimist; tværtimod, jeg synes, Livet er godt — og man har det kun én Gang, det gælder da at benytte det.

GERNER.

som er kommen fra Entréen, hilsende.

Paa den rette Maade, ja.

MENGEL.

Kender du den rette?

GERNER.

Nej, jeg vilde netop høre, hvori den bestaar. Hvad mener De, Hr. Birkner?

AUGUST.

Man skal more sig saa godt og længe man kan.

MENGEL.

Ganske sandt.

ELISE.

Aldeles rigtigt.

GERNER.

Og hvad er den sande Morskab? (Til Mengel.) Nu du først.

MENGEL.

At elske.

GERNER.

Hvor poetisk!

AUGUST.

At bruge mange Penge!

GERNER.

Hvor praktisk. Og De Frøken?

ELISE.

At elske En, der bruger mange Penge.

MENGEL.

Bravo!

GERNER.

Det er praktisk Poesi.

ELISE.

Men nu De, Hr. Advokat, hvad morer De Dem med?

GERNER.

Jeg morer mig slet ikke. Morskaben er løbet fra mig, og jeg kan ikke indhente den.

MENGEL.

Tro ham ikke, Frøken, han er ærgerrig. Han er begyndt at føre politiske Processer — det er Vejen til Rigsdagen eller den ligefremme Fordærv. Du ender, Gud hjælpe mig, med at være imod Regeringen, saa kan du ligesaa gærne straks lukke Butiken.

GERNER.

Men du selv, jeg synes, du engang var liberal.

MENGEL.

Jeg! Jeg har én Politik, den hedder: min Oljemølle eller hundredtusind Kroner om Aaret.

ELISE.

Det lyder som Titlen paa en Vaudeville.

MENGEL.

Nej, det er ikke Scenens Blændværk, det er den rene Virkelighed. Véd De, hvad Told er, Frøken?

ELISE.

Det er vist noget, vi betaler.

MENGEL.

Uforligneligt svaret: den hele politiske Økonomi klaret i et Nu.

FRU BIRKNER
kommer fra højre.

Goddag, mine Herrer! (Der hilses.) Hvad er det, De diskuterer?

MENGEL.

Det er min Politik.

FRU BIRKNER.

Har De nogen?

MENGEL.

En fortrinlig.

ELISE.

Fortæl nu rigtig!

MENGEL.

Hør da! I dette velsignede lille Land har den vise Lovgiver bestemt, at alle dets Beboere skal betale hver Draabe Olje, de bruger, meget dyrere end de behøver. Og der er lagt stor Skat paa Olje og sat talrige Embedsmænd til at passe paa, at ingen slipper ind over Grænsen med billig Olje. Forsøger et uværdigt Menneske derpaa, kommer han straks i Tugthuset. Desformedelst kan jeg lave Olje til den Pris, jeg mener passende for mine kære Landsmænd: det vil sige den, som giver mig mindst hundredtusind Kroner om Aaret.

ELISE.

Er det virkelig sandt?

GERNER.

Saa omtrent ja.

AUGUST
til Elise.

Mener De de hundredtusind?

MENGEL.

Jeg praler ikke dermed. Jeg skylder ikke min egen Fortjeneste denne lille Understøttelse, men kun dette Lands høje Lovgivning i dens uransagelige Visdom.

GERNER.

Og din Politik?

MENGEL.

Min Politik! Jeg slutter mig til enhver Regering, der beskytter min Oljemølle, Højre, Venstre, reaktionær eller radikal — beskytter de Møllen, bliver jeg dem tro til min sidste Olje. Den Politik skriver mig ind i Skattebogen paa et højt Sted.

ELISE.

Jeg forstaar mig ellers ikke paa Politik, men den kan jeg da forstaa.

AUGUST.

Den paa de hundredtusind.

MENGEL.

Synes De ikke om den?

AUGUST.

Jeg! Politik er mig rasende ligegyldig, men jeg havde bare Lyst til at slaa Hovedet itu paa Dem og tage Deres Oljemølle.

FRU BIRKNER.

Men August dog!

AUGUST.

Det er jo Spøg.

MENGEL.

Og saadan yndig, gemytlig Spøg, saa Hjærtet hopper i Livet paa En af bare Gammen.

ELISE
til Mengel.

Sæt Dem her hos mig i Sofaen og bryd Dem ikke om den — Socialist.

De fortsætter Samtalen. AUGUST sidder for sig selv i en Krog.

FRU BIRKNER
til Gerner.

De synes nok ikke om Mengels Politik.

GERNER.

Ærligt talt finder jeg ham lidt irriterende.

FRU BIRKNER.

Mig behager han heller ikke mer — De tager mig snart rent bort fra alt mit Gamle.

GERNER.

Kunde jeg blot!

FRU BIRKNER.

Og De spørger ikke om Frieriet.

GERNER.

Hvad svarede hun?

FRU BIRKNER.

Jeg haaber: Nej; men naturligvis fristes Barnet af den Overflod, der vilde omgive hende.

Luksus spiller jo en stor Rolle for hendes Veninder — og tildels for hende selv.

GERNER.

Hun *maa* ikke.

FRU BIRKNER.

Helt bestemt erklærede hun sig ikke — og Nandrups vilde deklarere Forlovelsen iaften paa Karnevalet.

GERNER.

Lad hende hellere blive hjemme end gaa med denne nedringede Jockey!

FRU BIRKNER

ser paa ham.

Iaften — blive hjemme?

GERNER

hurtig.

Nej, det er sandt. Lad hende gaa paa Karneval iaften!

FRU BIRKNER.

Men jeg burde maaske tage med.

GERNER.

Nej! De maa ikke. Sig, De ikke vil!

ANNIE kommer fra højre i italiensk Bondepigekostyme.

FRU BIRKNER.

Tys, der er hun!

ELISE.

Aa, er du der! Hvor nydelig du er!

FRU BIRKNER.

Du er rigtig pæn!

ELISE.

Nej hvad siger Herrerne? Se nu paa os, hvem der er pænest!

ANNIE og ELISE staa ved Siden af hinanden.

MENGEL.

Med Fare for at krænke Frøken Birkner, maa jeg som Paris tilkende Frøken Holden Skønhedsæblet. (Til August.) Nu De, unge Spøgefugl?

AUGUST
gnavent.

Da den ene Dame er min Søster, foretrækker jeg naturligvis den anden.

ANNIE
til Gerner.

Og De?

GERNER.

Jeg egner mig ikke til Dommer, kun til Advokat, men jeg vil forsvare Frøken Annies Dragt for hele Verden.

ELISE.

Og min?

GERNER
bukkende.

Den vil jeg ikke angribe, da jeg ikke har den Ære at være i Slægt med Dem.

MENGEL.

Filister!

OLINE

kommer fra Spisestuen og gaar over Gulvet med nedslagne Øjne til Fru Birkner.

Der er rettet an.

FRU BIRKNER.

Saa gaar vi til Bords.

MENGEL

til Elise.

Lyksaliggør en Oljemøller og (Pegende paa Gerner.) se ikke til den Kant!

Alle sætter sig i Bevægelse mod Spisestuen.

Tæppet falder.

ANDEN AKT.

Gerners Arbejdsværelse. Svære Møbler i visne Farver. Et langt Skrivebord midt i Stuen, bag og ved Siden af det Lænestole, foran det Chaiselongue. Reoler og Brevskab ved Væggene. I Baggrunden Dør til Entréen, til venstre Dør til Lejligheden. Der er tændt Lamper. En Buket paa Bordet. Ild i Kakkelovnen.

FØRSTE SCENE.

Annie kommer løbende fra Entrédøren, som hun har slaaet op med stor Hast og sætter sig midt paa Chaiselonguen. Hun er i Karnevalsdragt under en vid Vinterkaabe. Straks efter Gerner i stærk Bevægelse.

Gerner

heftigt.

Ja, Frøken, nu er De kommen ind, men De maa gaa igen.

Annie

leende.

Hvorfor det?

Gerner.

Det er en Kaprice, en lidt forkælet ung Dames Indfald, men det gaar ikke an.

ANNIE
bedende.

Jeg skal straks gaa, men jeg *vil* sidde lidt og jeg *vil* tale lidt med Dem. Aa, hvor her er hyggeligt og lunt og yndigt! (Hun lader Kaaben glide af sig.) Man kunde tro, at der var ventet nogen her.

GERNER.

Ja, det er mig, min gamle Pige har ventet.

ANNIE.

Se, hvad er det for en Buket! Er den ogsaa fra Deres gamle Pige til Dem?

GERNER.

Nej, den er kommet for sent. Den skulde været med til Middag.

ANNIE
straalende.

Aa! (Hun tager den.) Hvor den er fortryllende! Er den nu i de rette Hænder?

GERNER
ser lidt forbavset paa hende, smilende.

Den kunde ikke komme i smukkere. — Men nu maa De straks afsted!

ANNIE.

Ikke nu, ikke nu! Tilstaa, at De er forskrækket! Det er en ren Bortførelse. Jeg tilbyder Dem at køre Dem hjem i min Vogn

(Leende.) — og vips smutter jeg med op ad Trapperne istedetfor pænt at sige Farvel og køre til Karneval.

GERNER.

De kommer for sent derud.

ANNIE.

Nej! Det er meget for tidligt.

GERNER.

Men De skal hente Frøken Holden.

ANNIE.

Aa, hun er kørt hen for at blive friseret. Det tager lang Tid.

GERNER.

Jamen! De kan ikke blive her.

ANNIE.

Hvorfor? Fordi det er upassende.

GERNER.

Netop! De kan ikke aflægge mig Besøg om Aftenen.

ANNIE.

De plejer jo at sige, at De er en gammel Mand mod mig.

GERNER.

Ikke gammel nok *dertil*. Og hvis det endda var med Deres Moders Tilladelse.

ANNIE.

Det er det — næsten. Mor vilde tillade det, forsikrer jeg Dem. Hun har den største Tillid til Dem og — til sin Datter. Sæt Dem nu ned og hør paa mig. De kan dog ikke kaste mig ned ad Trapperne.

GERNER.

Men hvad er det egentligt for et Indfald?

ANNIE.

Et meget fornuftigt og adstadigt Indfald. Det er et meget alvorligt Besøg, et Forretningsbesøg. Jeg kommer for at konsulere Hr. Advokaten.

GERNER.

Jeg er ikke til Deres Tjeneste.

ANNIE.

Hvad for noget?

GERNER.

Min Konsultationstid er mellem ni og tolv.

ANNIE.

Saa sent, og den er kun lidt over otte nu. Jaja, saa maa jeg vente.

Hun strækker sig i Chaiselonguen.

GERNER.

Nej men Frøken, det er om Morgenen.

ANNIE.

Aa! Det bliver endnu længer at vente.

GERNER.

Jamen Frøken Annie dog!

ANNIE

strækkende Buketten imod ham og leende.

Lad disse Blomsters blide Duft formilde Dem! (Alvorligt.) Hør nu roligt paa mig, Gerner!

GERNER.

Nu ja da — har De virkeligt noget paa Hjærtet?

ANNIE.

Endelig bliver De klog og god igen. Nu har De spildt et helt Kvarter med unyttig Tale. Til Sagen altsaa!

GERNER.

De har Ordet. Altsaa?

ANNIE.

Altsaa: Jeg vil spørge Dem til Raads i et meget vigtigt Anliggende. Der er En, der har friet til mig.

GERNER.

Vel.

ANNIE.

Det gør ikke synderligt Indtryk paa Dem.

GERNER.

Jeg finder intet mærkeligt i, at en Mand frier til Dem.

Annie.

Tusind Tak! Det var næsten for galant Svar af en Advokat.

Gerner.

Til Sagen, Frøken, hvad ønsker De af mig?

Annie.

Et Raad: skal jeg gifte mig eller skal jeg ikke gifte mig?

Gerner.

Hvor kan jeg svare derpaa, naar jeg hverken véd, om De holder af Deres Frier, eller hvem det er?

Annie.

Er det nødvendigt, at en ung Pige holder meget, uhyre meget af den Mand, hun gifter sig med?

Gerner.

Det er heldigt — endogsaa lykkeligt, naar hun gør det; men det er ikke nødvendigt.

Annie.

Man kan altsaa hjælpe sig foruden — skal vi sige: Kærlighed.

Gerner.

Det er ikke usædvanligt.

Annie.

Undskyld, men jeg har aldrig vidst, at en

Advokat skulde svare som Oraklet i Delfi: kort, men tvetydigt.

GERNER.

De spørger mig jo ikke om noget.

ANNIE.

Tilstaa, De brænder af Nysgerrighed efter at erfare, hvem den omhandlede Genstand er!

GERNER

træt.

Velan, jeg brænder.

ANNIE

nynnende.

Paa mit Hjærtes Skorsten brænder en harpikset Elskovsbrand.

GERNER.

Til Sagen, til Sagen! Husk, jeg er nysgerrig.

ANNIE.

For De véd slet ikke Besked.

GERNER.

Nej, hvor i al Verden skulde jeg vide det fra?

ANNIE.

Tør Advokater ogsaa lyve?

GERNER.

I Sagens Interesse: ja.

ANNIE.

De lyver altsaa.

GERNER
utaalmodig.

Nej, men i Pokkers Skind og Ben, Frøken!

ANNIE.

Anklagede! Ingen Banden og Sværgen for Retten! Tør De se mig stivt i Øjnene og sige, at De ikke véd, hvem det er —

GERNER.

Jeg vil ikke se Dem stivt i Øjnene, jeg vil sige Dem, at jeg begynder at blive vred.

ANNIE.
slaar om.

Aa nej, bliv ikke vred. Men De véd jo godt, at det er den unge Nandrup.

GERNER.

Javel, saa véd jeg det, og hvad saa mer?

ANNIE
bedrøvet.

Aa nej, vær ikke uhøflig mod mig, jeg mener det jo alvorligt.

GERNER.

Men hvordan da?

ANNIE,

De skal raade mig: skal jeg gifte mig med ham?

GERNER.

Hvor kan jeg raade Dem! Det er Deres Moder, De maa spørge, hvis De ikke kan raade Dem selv.

ANNIE
tvingende Graaden.

Min Mor stiller mig ganske frit. Jeg har søgt til Dem, fordi jeg gærne vilde høre Deres Mening om -- ham og om et Ægteskab med ham, fordi jeg ingen kender, som jeg heller vil rette mig efter — og fordi jeg troede, at De holdt saa meget af mig, at De vilde svare mig venligt. Jeg har taget fejl, men hvad galt der end kan være i mit sene Besøg, saa skal De vide, at jeg *maatte* tale med Dem netop iaften, at det maatte ske her, da det ikke var muligt hjemme mellem alle de andre, og derfor kom jeg herop og har teet mig kryere end jeg burde. Nu har jeg vel ved min taabelige Opførsel forspildt den Velvilje, De ellers maaske vilde vist mig. (Rejsende sig.) Jeg skal gaa min Vej.

GERNER.

Vær nu ikke krænket! Jeg har ikke villet saare Dem. Jeg beder Dem blive nogle Øjeblikke endnu.

ANNIE
glad.

De vil tale med mig?

GERNER.

Jeg har kun nogle faa Ord at sige Dem?

ANNIE
svagt smilende.

Altsaa til Sagen!

GERNER.

Jeg synes ikke om ham. Han duer til ingenting. Et tomt Hoved, en ussel Opdragelse og megen Raahed under en ganske utilstrækkelig Pli. Der skal ikke skrabes meget bort, inden man kommer til Staldkarlen.

ANNIE.

Altsaa skal jeg ikke gifte mig med ham?

GERNER.

Ser De ikke selv ganske saaledes paa ham?

ANNIE.

Nej, det kan jeg ikke. En ung Pige som jeg ser en hel Del saadanne Fyre, der vist er temmelig raa — men vi træffer saa faa dannede Mænd at sammenligne dem med. Alligevel, jeg tror nok, jeg kan faa det rette Kig paa ham. (Smilende.) Altsaa faar Hansemand en Kurv.

GERNER.

Vent dog! Paa den anden Side: han er Millionær, ikke uhæderlig, ikke helt dum. Han vil bevare sin store Formue uden at tilsmudse sit Navn: han byder Dem altsaa en rig og efter

vore Forhold stor Eksistens, hvor De vil kunne faa alt det, som i det Hele kan haves i dette Land.

ANNIE.

Nu talte Advokaten.

GERNER.

Nej, ogsaa Vennen. Hvis De ikke holder af nogen, og hvis De ikke tror, De let vil fatte en stærk Tilbøjelighed eller — skal vi sige: Kærlighed, saa er dette Parti vanskeligt at vrage. De fleste unge Piger vilde vist ikke betænke sig, naar de ikke var forelskede i en anden. Deres Tvivlraadighed gør Dem Ære.

ANNIE.

Men — om jeg holdt af en anden?

GERNER.

Saa for Himlens Skyld — nej for Livets Skyld: aldrig!

ANNIE.

Men — om den anden ikke holdt af mig?

GERNER.

Det véd De sikkert helt vel, hvad De skal tro om.

ANNIE

langsomt.

Jeg er ikke sikker. Jeg kunde tænke mig Grunde, Hensyn, som bevirkede, at han holdt sig tilbage.

GERNER.

Ja *det*, Frøken, det kan da jeg ikke have mindste Anelse om.

ANNIE
sagte.

Ikke?

GERNER.
smilende.

Nej! Her kan jeg ikke gætte! (Han ser op, og deres Øjne mødes; han fortsætter forbavset, men yderst bestemt.) Jeg har ikke ringeste Anelse derom.

ANNIE
stivt

Sig mig: var den Buket virkelig bestemt for mig?

GERNER.

Naar De spørger saa alvorligt — nej, den var til Deres Fru Moder.

ANNIE
tonløst.

Til Mor! (Hun lader den glide ned paa Bordet og samler Kaaben om sig, i det Samme hører man, det ringer.) Min Gud, der kommer nogen! Jeg vil ikke ses her.

GERNER.

Det skal De heller ikke. Vær blot rolig. Der kommer ingen ind, før jeg selv lukker op.

ANNIE.

Men Pigen?

GERNER.

Hun er ikke hjemme. (Han aabner Døren til Sideværelset.) Gaa herind et Øjeblik! Jeg skaffer straks Passagen fri eller kommer og leder Dem ud gennem Entréen. Kom!

ANNIE gaar ud til venstre. GERNER gaar ud gennem Entrédøren, som han lader staa aaben. Man ser ham i den oplyste Entré lukke Døren til Trappen op og AUGUST komme ind.

ANDEN SCENE.

GERNER. AUGUST.

GERNER.

Vær saa god! Kom indenfor!

AUGUST.

Undskyld, hvis jeg kommer til Ulejlighed!

GERNER.

Bevares!

AUGUST.

Men jeg vilde gærne et Par Minuter lægge Beslag paa Deres Tid — et Forretningsanliggende.

GERNER.

Ærligt talt, saa skal jeg ud i Aften, saa hvis det passede Dem imorgen Formiddag for Eksempel.

AUGUST.

Jeg vilde sætte overordentlig Pris paa at

tale med Dem i Aften og skal blot stjæle to Minuter fra Dem.

GERNER.

Jeg er til Deres Tjeneste.

De sætter sig ved Bordet.

AUGUST.

Jeg tør betragte Dem som en Ven af Familien.

GERNER.

Ganske sikkert.

AUGUST.

Og jeg tør maaske regne paa lidt Velvilje ogsaa overfor mig, Familiens mindst elskværdige Medlem — lad mig sige rent ud: den forlorne Søn.

GERNER.

Aa, hvilket Ord!

AUGUST.

Det rigtige, forsikrer jeg Dem. — Naa rent ud af Posen, Hr. Advokat: De véd, hvordan unge Mennesker lever.

GERNER.

Saa nogenledes.

AUGUST.

Lidt over Evne. Naar man som jeg har en Skilling i Baghaanden — jeg har jo en lille Arv — saa bliver det aldrig videre slemt: men der kan være Ebbe og der kan være Flod,

og lige nu i Aften er der Ebbe. Alt er løbet bort mellem Fingrene paa mig.

GERNER.

Jeg vil med Fornøjelse være Dem til Tjeneste, hvis det drejer sig om en Ubetydelighed.

AUGUST.

Tusind Tak! Ja jeg vidste jo nok, jeg henvendte mig til den Rette. Men saa ganske ubetydeligt er det nu ikke — et Par tusind Kroner.

GERNER.

Et Par Tusind! Sandelig om jeg har saa meget liggende. Men hvordan Pokker kan De behøve saa mange Penge i Aften?

AUGUST.

Ja, det er en Veksel, jeg skal indfri.

GERNER.
ser paa ham.

Iaften?

AUGUST.

Nej, den er forfalden idag, men jeg havde ikke Pengene liggende; jeg havde glemt den hele Historie, og jeg vilde nødig plage min Moder, som altid er saa brillant overfor mig. Men Fruentimmer bliver jo straks angst, bare de hører Ordet Veksel. Og Penge er saa dyre for Øjeblikket, og mine Remisser. mine Rentepenge gaar ikke ind for det Første.

GERNER.

Det er akkurat, at jeg kan hjælpe Dem med saa stor en Sum imorgen.

AUGUST.

Jeg saa helst iaften — en Anvisning blot — jeg kan klare det paa fjorten Dage. Ja, De maa tro mig lidt letsindig, lidt ubesindig, maaske taktløs, fordi jeg retter saa dristig en Anmodning til Dem, men der kan komme Øjeblikke, hvor Ressourcerne pludselig slipper op, og i saadant Øjebliks Forvirring henvender man sig til en halvt Fremmed, som man tror vil forstaa den uhyggelige Situation.

GERNER.

Jeg forstaar Dem ganske. Og jeg er slet ikke forbavset over, at De kommer til mig; jeg vil gærne hjælpe Dem, saavidt min Evne tillader. Men én Ting ønskede jeg til Gengæld, Hr. Birkner!

AUGUST.

Og det er, Hr. Advokat?

GERNER.

Fuld Fortrolighed fra Deres Side; nøjagtig Oplysning om, hvordan De sidder i det.

AUGUST.

Sidder i det! Puh! — Jeg stikker fast i dette Øjeblik.

GERNER.

Nej — tænk Dem om! De har vist en hel Del Gæld.

AUGUST.

Naturligvis; det har alle unge Mennesker. Himlen maa vide, hvormeget jeg skylder min Skrædder.

GERNER.

Aa, Skræderen ved det nok selv. Og ellers?

AUGUST.

Saa har jeg min Grosserer.

GERNER.

Grosserer?

AUGUST.

Min Aagerkarl begribeligvis.

GERNER.

Javel! Han er rimeligvis dyr.

AUGUST.

Fyrretyve Procent. Men det er en meget proper Behandling.

GERNER.

Hum, hum! Kort og godt, hvormeget kan det altsammen blive til?

AUGUST.

Det er ikke godt at sige.

GERNER.

Jo, gør det op! Og kom saa op til mig imorgen Formiddag med det Hele, Rub og Stub, saa vil jeg se at klare Dem ud af det altsammen.

AUGUST
stivt.

Ja, Tak skal De have, det kan jeg jo tænke over. Jeg takker Dem ret meget for Deres Venlighed.

De rejser sig begge.

GERNER.

Intet at takke for. Jeg er, som De før sagde, en Ven af Deres Familie, og jeg er ikke saa gammel, at jeg ikke vil forstaa et ungt Menneskes Ubesindighed, men for at denne ikke skal sætte vilde Skud, maa den kappes i Tide. (Han lægger Haanden paa Augusts Skulder, venligt.) Kom op imorgen, Birkner, og vær en fornuftig Fyr!

AUGUST
stivt.

Jeg paaskønner særdeles Deres Venlighed. (Han gaar imod Døren og vender om.) Men de Par Tusind Kroner, jeg nødvendigvis skulde bruge iaften?

GERNER
lidt utaalmodigt.

Bruge iaften! Hvordan, til hvad? Det er mig uforstaaeligt. Hvad skal De bruge dem til?

AUGUST
brøsigt.

Jaja, saa kan jeg undvære dem — og vist ogsaa Deres Hjælp, Hr. Højesteretssagfører

GERNER.

Tal rent ud af Posen, Mand, saa skal jeg hjælpe Dem!

AUGUST.

Saavidt jeg erindrer, er De ikke min Formynder, vel? Jeg har den Ære at hilse paa Dem.

GERNER.

Naa, som De behager.

AUGUST.
gaar mod Døren, lukker op, men vender tilbage.

Nej, jeg har Uret. De er en Gentleman, Hr. Advokat, jeg beder Dem om Forladelse —

GERNER
koldt.

Bevares.

AUGUST.

Men hør en Gang: *kunde* De ikke laane mig blot tohundred Kroner iaften. Imellem os sagt — det er til en lille Pige.

GERNER.

Naa saadan! (Han tager Pengene fra en Skuffe i Skrivebordet.) Vær saa god! Her er tohundred Kroner.

AUGUST.

Tusind Tak! Om et Par Dage bringer jeg dem. Farvel!

GERNER.

Farvel!

AUGUST.

Jeg hjælper mig selv ud.

Straks naar han har lukket Entrédøren efter sig, gaar GERNER hen og aabner Døren til højre.

— — —

TREDJE SCENE.

GERNER. ANNIE kommer fra højre.

GERNER.

Frøken! De er her endnu!

ANNIE
bittert.

Ja naturligvis. Det er ikke hyggeligt at staa og vente saadan.

GERNER.

De kunde være gaaet lige ud i Entréen fra Stuen der og bort med det Samme.

ANNIE.

Jeg var bange. Det var Augusts Stemme.

GERNER.

Ja, De maa blot vente, til han er nede af Trappen.

ANNIE.

Hvad vilde han?

GERNER.

Ingenting. Ryge en Cigar.

ANNIE.

De narrer mig ikke. August paa Besøg hos Dem. Hele Familien paa engang hos Dem. Han vilde naturligvis have Penge. Det er saa rimeligt. Penge, Penge — det maa man jo skaffe sig.

GERNER.

De er saa nervøs, Frøken.

ANNIE.

Aa! Lad mig nu komme bort!

Hun løber hurtigt til Entréen.

GERNER.

Jeg følger Dem til Vogns.

Han er fulgt efter hende.

ANNIE.

Lad mig blot selv! Det er jo kun de Par Trin!

GERNER.

Men hvorfor ikke lade mig!

Man hører ikke Resten. Scenen staar et Øjeblik tom. Alle Døre paa vid Gab. Saa hører man Vognen køre bort og lidt efter Støj af Stemmer paa Trappen.

— — —

FJERDE SCENE.

GERNER fulgt af LUNDING kommer hurtigt ind af Døren til Trappen.

GERNER.

Men i Pokkers Skind og Ben, Menneske, hvad vil De mig? Jeg kender Dem jo knap.

LUNDING

svagt beruset.

De *maa* høre mig.

GERNER.

Imorgen, imorgen!

LUNDING.

Det gælder uhyre meget.

GERNER.

Hvad vedkommer De mig?

LUNDING.

Jamen det er ikke mig, det gælder om.

GERNER.

Hvem da?

LUNDING.

En hel Families Velfærd, gode Navn og Rygte.

GERNER.

Hvad vil det sige! (Han ser paa Lunding.) Jeg tror oven i Købet, De ikke er helt ædru.

LUNDING.

Nej, nej — jeg har ikke drukket mer end en Smule Kognak for at samle Tankerne og

styrke Livsaanderne — men jeg er rædselsslagen: det gælder Familien Birkner.

GERNER.

Saa sig det, hvad det er, Menneske!

LUNDING.

Det er August.

GERNER.

August?

LUNDING.

Det er vist galt fat med ham.

GERNER.

Sæt Dem ned og fortæl, hvad De véd.

LUNDING.

Ser De, Hr. Advokat, August har altid brugt mange Penge og i den sidste Tid — styrtende mange. Jeg har ikke kendt ham mer end et Aarstid, siden han kom ind i Banken — det vil sige kendt personligt, for jeg vidste i Forvejen, at August Birkner var en af de flotteste unge Fyre i Kjøbenhavn. Men jeg var en Bonde dengang, en komplet Bonde. Kan De tænke Dem, jeg havde aldrig souperet, aldrig havt saadan en munter Aften?

GERNER.

Det kan jeg godt tænke mig. Saa lærte De altsaa August at kende.

LUNDING.

Ja, og han var mageløs. Jeg er opdragen i smaa Kaar, Hr. Advokat, min Far var Toldbetjent i Jylland, og min første Ungdom har jeg tilbragt i en Købmandsforretning i Hobro — og hvad havde jeg set til Livet! Nu lærte jeg det at kende. Vi levede som i de franske Romaner, forsikrer jeg Dem, Tivoli, National, Souper paa de fineste Steder, og sikke Damer — Damer i Ordets egentlige Forstand, forsikrer jeg Dem, Hr. Advokat.

GERNER.

Og hvem betalte?

LUNDING.

Ja — jeg har betalt, hvad jeg formaaede. Jeg havde henved tusind Kroner — det vil sige, det er egentlig min gamle Tantes Sparekassebog, som beror hos mig. Men jeg skal arve hende, Hr. Advokat, og naar jeg betaler hende Renterne —

GERNER.

Men det slog vel ikke til?

LUNDING.

Hvor kan De tro! Det gik op i adskillige Tusinder. Blot paa en eneste Restauration havde August en Regning paa to tusind Kroner.

GERNER.

Havde han saa stor Kredit?

LUNDING.

Ja, dels hos Værten, dels hos Opvarterne. De fik store Drikkepenge, og saa blev Regningen staaende.

GERNER.

Altsaa nu er August Birkner i en bundløs Gæld.

LUNDING.

Det er han.

GERNER.

Hvor stor tror De, den er?

LUNDING.

De maa huske, meget er laant af Aagerkarle — August havde sin Grosserer.

GERNER.

Ja vel. Men Summen — omtrent?

LUNDING.

Jeg er bange, den er omkring de tredve tusind Kroner — snarere over end under.

GERNER.

Saa meget! Er det muligt!

LUNDING.

Der var én Udgift, som ikke lod sig kalkylere hos August. Det var hans Galanteri. Han var uhyre galant og har vakt megen Kærlighed. Og naar han vilde behage, skyede han intet Middel, og det løb op. Hans Kærlighedseventyr,

med fine Damer og med — mindre fine Personer, de løb uhyre op.

GERNER.

Men hvorfor har De ikke søgt at standse ham i dette Vanvid, og hvorfor er De ikke tidligere kommet til mig?

LUNDING.

Jeg troede, at Fru Birkner var rig, og jeg kunde desuden virkelig ikke styre August. Og hvordan skulde det falde mig ind at komme til Dem, Hr. Advokat?

GERNER.

Hvorfor falder det Dem da ind iaften?

LUNDING.

Fordi — fordi nu er det til Helvede altsammen. Det Værste er endda.

GERNER.

Sig det da! Hvad er der sket?

LUNDING.

Hvorfra har August faaet de mange Penge? Hans Arv er spist for længe siden. Har han laant dem? Men i den sidste Tid glippede Krediten for ham. — Men, hvad jeg nu vil sige Dem, det maa De give mig Deres Æresord paa ikke at fortælle!

GERNER.

Fortæl eller lad være! Jeg giver intet Æresord. Men skynd Dem nu!

LUNDING.

Naa, jeg stoler paa Dem. Ser De, jeg hjalp undertiden August med Pengesummer, der ikke var saa smaa endda. Jeg tog — jeg laante dem af den Kasse, jeg har under mig i Banken, og naar han betalte Pengene tilbage i ordentlig Tid, gik det meget godt, men han fordrede større og større Summer, og netop idag skyldte han mig et stort Beløb — seks tusinde Kroner.

GERNER.

Og dem har De ikke faaet.

LUNDING.

Jo, jeg fik dem Kl. 3. Men August har været saa underlig hele Dagen, og jeg har pint mig med Tanken om, hvor han havde skaffet Pengene fra. Han bad sig fri Kl. 4. Saa iaften, da Vekselporteføljen blev forlangt ind i Direktionsværelset, fór der en Angst igennem mig: jeg passede paa, naar Døren gik op, jeg gjorde mig endda et Ærinde ind i Værelset, jeg betragtede Direktørens Ansigt nøje — og jeg er vis paa — jeg er vis paa, at jeg har hørt Ordet *falsk* og Augusts Navn. Der blev spurgt efter ham, men han var gaaet, og der blev sendt et Bud efter ham, som ikke traf ham.

GERNER.

Den Ulykkelige, hvordan har han baaret sig ad?

LUNDING.

Han maa i nogen Tid have lavet falske Veksler og faaet dem akcepterede — han kendte Bankens Forretningsgang — det er ikke faldet ham svært at vide, hvem der trak paa Banken.

GERNER.

Og hvad har saa De gjort i Eftermiddag?

LUNDING.

Styrtet rundt som et galt Menneske, søgt allevegne August, som jeg ikke har truffet, og endt her hos Dem.

GERNER.

Det er Ruin paa to Maader: Fru Birkners Formue sat overstyr og hendes Søn stemplet som Forbryder. Vi maa først og fremmest have Vished.

Han sætter sig ved Skrivebordet og skriver.

LUNDING

sukker.

Der er ingen Tvivl.

GERNER.

Vished om hvad Direktøren har foretaget sig.

LUNDING

forfærdet.

Foretaget! De tror da vel ikke —

GERNER.

Jeg kender ham personlig, og han vil svare paa dette Brev, jeg her skriver. Vil De nu høre efter, hvad De punktlig maa udføre. De søger Deres Chef i hans Hjem, eller hvor han er, De *maa* træffe ham; De hilser fra mig og afleverer Brevet. Saa faar De et Svar, og dermed kommer De straks her tilbage. Alt i raskeste Fart.

LUNDING.

Det skal jeg.

GERNER.

Naar De kommer tilbage, kan jeg ikke modtage Dem. De lukker Dem selv ind i Entréen — her er min Nøgle — gaar ind i min Spisestue her og banker paa den Dør. (Han peger paa Døren til hejre.) Jeg skal da tage Brevet, og De skynder Dem øjeblikkelig afsted.

LUNDING.

Jeg vilde dog gærne vide —

GERNER.

Det bliver, som jeg siger. De maa opsøge August Birkner.

LUNDING.

Han maa sikkert komme hjem i sin Lejlighed iaften, han skulde have et lille Gilde.

GERNER.

Vel! Saa tager De derhen og sørger for, at han bliver hjemme, indtil jeg kommer. De siger ikke et Ord om nogenting —

LUNDING.

Men til August —

GERNER.

Ikke et Ord, forstaar De. Man véd ikke, hvad Dumheder saadan en Fyr kan falde paa. (Det ringer.) Hurtig derind og gaa Deres Vej, saasnart De hører, at jeg har lukket den Person ind, der kommer. Og saa rask!

Han støder Lunding ind i Sideværelset og lukker dernæst Entrédøren og Trappedøren op.

FEMTE SCENE.

GERNER. FRU BIRKNER kommer ind gennem Entréen.

FRU BIRKNER.

Er her sikkert?

GERNER,

der fører hende ind og lukker Døren.

Her er ingen uden jeg. De kan være ganske rolig.

FRU BIRKNER

ved Chaiselonguen.

Hvor her er hyggeligt og lunt! Og Blomster! Er de til mig?

Hun tager Buketten.

GERNER.

Til hvem ellers!

FRU BIRKNER.

Saa smukke Violer.

GERNER.

De vil da tage denne store Kaabe af Dem.

FRU BIRKNER.

Naturligvis. Alene for Sundhedens Skyld.

Han hjælper hende Kaaben af. Hun er klædt i Gammeldamekostyme af sort Atlask. Pudder i Haaret.

GERNER.

I Dragt!

FRU BIRKNER.

Aa, Dragt! Det er mest lidt Pudder! Men jeg har tænkt, jeg dog vist gjorde rigtigst i at passe lidt paa Annie iaften. Og naar man gør saadanne Galskaber som jeg, passer det bedst at ende sin Aften paa Karneval. Det er maaske en Slags Undskyldning.

GERNER

betragtende hende.

Hvor De er dejlig!

FRU BIRKNER.

Kun i Deres Øjne.

GERNER.

Jeg har ingen skønnere Kvinde set, jeg skælner ikke imellem, hvad der hos Dem er

Form og hvad Sjæl, men det er mig som tusind Blomster duftede, hvor De træder, og som der fra Dem strømmede et Hav af hede Bølger imod mig.

FRU BIRKNER
omt.

Min Ven, min Kære! (Hun rækker ham sin Haand; deres Øjne mødes.) Hvorfor ser De saa bekymret ud? Er De ikke glad ved mit Komme?

GERNER.

Om jeg skulde sammenfatte alle mine Ønsker og Længsler, Livets dyreste Fryd i ét: det vilde blive, at De kom til mig en Aften som denne.

FRU BIRKNER.

Og nu er jeg kommen — ikke for Deres Skyld, men for min egen, fordi jeg trængte til noget saa godt og helt som dette. — Og dog ser De bedrøvet ud?

GERNER.

Jeg er som en Mand, hvis Livs højeste Lykkedrøm har været at eje et Stykke Jord, og just den Dag, han erhverver det, falder Fjenden ind i Landet og berøver ham hans Eje.

FRU BIRKNER.

Hvilke Fjender venter De, og hvem vil angribe Dem og mig?

GERNER.

Ak, saa længselsfuldt og længe jeg havde ønsket Deres Besøg, og saa sent jeg havde vovet at udtale mit Ønske — nu er det kommet saa ganske anderledes, end jeg havde haabet.

FRU BIRKNER.

Vil De, jeg skal gaa?

GERNER.

Nej, De maa blive. Dette Deres Besøg — det er blevet et Forretningsbesøg, og det er triste, ja uhyggelige Ting, vi skal forhandle med hinanden. De er hos Deres juridiske Konsulent.

FRU BIRKNER.

Hvad er der hændet Dem i Eftermiddag?

GERNER.

Jeg har havt tre Besøg, siden jeg kom hjem. — Først Deres Datter.

FRU BIRKNER.

Annie! Her!

GERNER.

De husker, hun kørte mig hjem, og da vi standsede herudenfor, for hun pludselig ud af Vognen, op ad Trappen og forbi mig. Hun vilde tale med mig.

FRU BIRKNER.

Aa, jeg forstaar. Naturligvis spørge Dem til Raads. Men det ligner dog ingenting af hende at løbe her op til Dem om Aftenen — (Standser lidt forlegen.) Min Gud, jeg er den rette Dommer!

GERNER.

Hun havde en Art Grund til at søge mig.

FRU BIRKNER.

Hun sætter stor Pris paa Dem og beundrer Deres Klogskab. De fraraadede hende da ethvert overilet Skridt.

GERNER.

Det gjorde jeg ganske vist, indtil jeg mærkede, at hun optog mine Raad paa en fejlagtig Maade.

FRU BIRKNER.

Hvordan det?

GERNER.

Deres Datter troede mig interesseret i hendes Ægteskabsplaner, som om mine Ønsker krydsedes, hvis dette Giftermaal kom istand. Da hun mærkede sin Fejltagelse, forlod hun mig i Vrede.

FRU BIRKNER
bestyrtet.

Annie forelsket i Dem!

GERNER.

Jeg tror næsten, hun indbilder sig at være det.

Fru Birkner.

Aa, hvor har jeg havt mine Øjne! Skal da Forældre altid være blinde! Men jeg faldt ikke derpaa. Aldersforskellen, den ringe Interesse, De viste hende — der dukkede ikke nogen Tanke derom op i min Sjæl.

Gerner.

Sikkert nok har jeg ikke indgydt Deres Datter nogen stærk Følelse, noget der tilnærmelsesvis kunde benævnes Lidenskab — det er bare ungdommeligt Fantasteri og lidt latterligt for mig at omtale — men denne ulykkelige Samtale kan muligvis faa altfor stor Betydning, ja have til Følge, at Annie lader sin Ubesindighed raade paa Karnevalet iaften.

Fru Birkner.

De har Ret. Trodsig er hun, og nu krænket og fortvivlet — jeg maa straks afsted. — Hvor god De er imod mig! Jeg skal aldrig glemme det, kære Ven! Men dette maa jeg først raade Bod paa, ikke sandt?

Gerner.

Nej, De maa ikke gaa endnu. Jeg har andre slemmere Ting at melde.

Fru Birkner.

De gør mig saa angst.

GERNER.

Jeg havde dernæst Besøg af Deres Søn.

FRU BIRKNER.

August ogsaa her hos Dem! Men hvad er det dog! Hvad vilde da han?

GERNER
langsomt.

Han vilde laane Penge af mig.

FRU BIRKNER
blegnende.

Jeg skammer mig, Gerner. Det er altfor tungt og stygt.

GERNER.

Aa, kæreste Veninde, forstaa blot, at jeg fortæller Dem dette, fordi jeg er nødt dertil, fordi jeg maa forberede Dem paa, hvad Sorg De nu faar at bære. De maa være stærk og modig. De er ikke som andre. De maa vise det nu!

FRU BIRKNER.

Ak, jeg er bange, Sorg vil træffe mig lige saa uforberedt som enhver anden. Men sig mig det nu altsammen!

GERNER.

Deres Søn forlangte en anselig Sum af mig. Jeg nægtede ham den ikke, men jeg stillede som Betingelse, at han skulde lægge sin hele

Stilling aaben for mig. Han vilde ikke, og derigennem fattede jeg naturligvis Mistanke om, at det stod meget ilde til. Vi skiltes dog ikke som Uvenner. Han laante et lille Beløb af mig, som han lod til at have øjeblikkeligt Brug for endnu iaften.

FRU BIRKNER.

Han bad mig før Middag om Penge, men jeg kunde ikke — jeg havde ingen.

GERNER.

hurtigt.

Hvor slemt det i Virkeligheden stod til, fortalte mig dernæst min tredje Besøgende — Lunding, der var yderlig forfjamsket og ynkelig. Han har været Deres Søns Svirekammerat og trolig hjulpet ham med at sætte overstyr — men nu var det kommet op i ham, at der var Nød paafærde.

FRU BIRKNER.

Ogsaa han kommer til Dem. Skal De da plages med alle andres Fortræd?

GERNER.

Tro mig, jeg er tilfreds, hvis kun denne Aftens Hændelser gør mig til en nyttig Hjælper for Dem. — Gennem Lundings Meddelelser erfarede jeg da, at det er en meget stor Sum, Deres Søn har ødslet bort.

Fru Birkner
ængsteligt.

Mange Tusind?

Gerner.

Ja, tredve til fyrretyve tusind Kroner — en hel Formue.

Fru Birkner
sagte.

Det vil sige: min hele Formue. Jeg er altsaa ødelagt.

Gerner.

Hvis Gælden skal betales, bliver der vel næppe meget tilbage.

Fru Birkner.

Den *skal* betales. — De aner ikke, hvor meget han alt har faaet — og nu Resten. — Vi bliver ganske fattige. Stakkels Annie.

Gerner
ser paa Væggeuhret.

Maaske er hun forsørget nu.

Fru Birkner.

Ja, det er sandt. Maaske er det nu det bedste.

Gerner.

Men De selv?

Fru Birkner.

Aa jeg! Jeg faar nok, hvad jeg behøver — mig er der altid nok til.

Gerner.

Og De véd, hvem der vilde være lykkelig, hvis De vilde tillade —

Fru Birkner.

Tys, kære Ven — det taler vi ikke om iaften. Nu er der ikke mere?

Gerner
tungt.

Jo! Nu er der det værste tilbage.

Fru Birkner.

Nej, jeg kan ikke mere. Mine Knæ ryster under mig. Kan De ikke skaane mig? Hvad er der, Gerner?

Gerner.

En Ulykke, som De maa vide endnu. — Aa, jeg lider usigeligt ved hvad jeg maa lægge paa Dem, men jeg *maa* — jeg tør ikke andet.

Fru Birkner.

Jeg skal være rolig. Tal blot!

Gerner.

Hør det da, saa kort og frygteligt som det er. Deres Søn brugte i den sidste Tid flere og

flere Penge, og efterhaanden, tænker jeg, spærredes alle lovlige Veje for ham. Saa har han benyttet sig af de forbryderske. Han maa have skrevet falske Veksler for at bedrage Banken.

FRU BIRKNER.

Min Gud, min Gud!

Hun bryder ud i Hulken.

GERNER

sagte.

Og efter al Rimelighed er dette opdaget iaften.

FRU BIRKNER

forvirret.

Men jeg forstaar det vist ikke rigtigt — forklar mig det altsammen — hvad sker nu? Hvad gør August?

GERNER.

Han mister straks sin Plads, og hans hele Stilling her i Byen bliver yderst vanskelig. Men naar der ydes Dækning for hvad Banken er besveget for og — (Varsomt.) naar der ikke er gjort Anmeldelse til Politiet —

FRU BIRKNER.

Hvad siger De, Gerner! Politiet! Det er ikke muligt! Kan August blive arresteret, sat i Fængsel?

GERNER.

Jeg beder Dem, vær rolig! Jeg haaber, jeg tror, det ikke vil ske. Deres Søn gik fri og frank fra mig for en Time siden. Men jeg véd gennem Lunding, at Banken har søgt efter ham. Enten der nu er gjort Anmeldelse eller ej, er der al Grund til at tro, at Sagen lader sig dysse ned. Jeg venter sikker Efterretning fra Banken hvert Minut. — — (Hun græder stille.) Min stakkels Veninde! Dette maatte jeg sige Dem iaften. Nu er der ikke mere.

FRU BIRKNER.

Nej, nu er der ikke mere. Nu er alt forbi.

GERNER.

Charlotte, De maa ikke tale saadan.

FRU BIRKNER.

Hvordan skal jeg ellers tale! Jeg kan ikke samle det, som nu tager mine Tanker. Det bliver borte for mig, hvad jeg havde, og der begynder noget nyt og uophjælpeligt tungt. (Hæftigt.) Hvornaar faar De Vished? Jeg maa bort til ham.

GERNER.

Jeg venter Brev hvert Minut. Saa skal vi straks tage afsted. (Blidt.) Holder De saameget af Deres Søn?

FRU BIRKNER.

Hvor skulde jeg andet! Saa sød som han altid har været! Aa, jeg husker ham som lille stumpe omkring i en lang Frakke og en stor bred Hat. Og siden da han blev voksen! Han var jo ikke saa flink som han burde — men rask og smuk altid. Og jeg har jo ikke havt andet end mine Børn.

GERNER.

Men det har vel været vanskeligt for Dem at styre ham.

FRU BIRKNER.

Aa, jeg véd ikke, for ser De, jeg har nok kun havt ét Opdragelsesprincip, og det var det, at Børnene skulde befinde sig vel. Jeg har altid ment, at Barndommen og den første Ungdom er den allerlykkeligste Tid her i Livet. Ingen Bekymringer, intet Arbejde, ingen Pligter — man skal vokse op som en Blomst.

GERNER.

Den Anskuelse skylder De sikkert rent personlige Forhold. Min Barndom for Eksempel. var trang, min Ungdom mørk. Jeg var næsten lyssky dengang.

FRU BIRKNER
(adspredt.)

Aa, ja, maaske er det min egen Erfaring. — Hørte De intet; var der ikke nogen, der gik med Døren?

GERNER.

Nej, der er intet — De maa give Tid. Lad os blot tale!

FRU BIRKNER.

Jeg tror, jeg har Feber. — Naa ja, mit lyse Liv var nemlig forbi, da jeg blev gift. Jeg elskede jo ikke Birkner; det var et passende og godt Parti. Men efter Giftermaalet da skulde man tænke efter, finde sig tilrette, slaa af og vinde Erfaring! Og forinden! Hvor havde Livet været let og frejdigt uden Tanke paa den Dag igaar, uden Frygt for den Dag imorgen. Frygt! Nej, De aner ikke, hvor en ung Pige kan være skælvende af Lykke og Livslyst — jeg husker, naar jeg vaagnede om Morgenen, kunde jeg skrige højt af Glæde over at leve.

GERNER.

Næppe en af tusinde føler saaledes. Men for den, der har været saa højt oppe, bliver Faldet des dybere.

FRU BIRKNER.

Først iaften mærker jeg Faldet, først iaften, Gerner! — Jeg selv blev vel hurtig færdig med denne Ungdomsstorm — jeg blev jo ogsaa gift altfor tidlig — men jeg levede min dejlige Ubekymrethed om igen med Børnene. Nu først, iaften, falder det Hele sammen. Jeg ser noget

for mig, som ikke kan kastes tilside eller glemmes — eller overleves, synes jeg.

GERNER.

De er eksalteret og febrilsk.

FRU BIRKNER.

Nej, nej — jeg mener blot overleves som det samme Menneske. For hvis dette er min Skyld, hvis min Opdragelse har gjort August til Forbryder og skal føre Annie ind i et daarligt Ægteskab, hvis jeg er Skyld i al denne Ulykke for de to Mennesker, jeg elsker højst, hvad skal der saa blive af mig!

Hun græder stille.

GERNER.

Aa, De har ikke Skyld. Vi kan hverken være Forsyn for os selv eller andre Mennesker. Vi maa lade staa til. — De maa ikke græde, Charlotte, De sønderriver mit Hjærte. Gid jeg intet havde sagt Dem!

FRU BIRKNER.

Lad mig blot græde — hvad skal jeg ellers tage mig til i denne gruelige Ventetid — mens jeg venter paa min Dom.

GERNER

rejser sig og lytter efter.

FRU BIRKNER.

Der gik nogen. Det banker paa Døren.

GERNER.

Ja, det maa være Brevet.

Han aabner Døren til højre og modtager et Brev. Han gaar tilbage over Gulvet, læsende det.

FRU BIRKNER.

Hvad er det saa?

GERNER

tungt.

Der er sket Anmeldelse til Politiet.

FRU BIRKNER.

Fortabt altsaa!

GERNER.

Nej vist ikke. Direktøren skriver til mig, at denne Forholdsregel er truffet, for at Birkner ikke skulde flygte fra Byen. Man har tænkt igennem en Anholdelse at sikre sig Dækning hos Familien for det store Tab, som Banken har lidt. Besvigelsen er dreven de sidste Maaneder og beløber sig efter et løseligt Skøn til en tredve tusind Kroner. Hvis imidlertid Beløbet dækkes, er Banken villig til at lade Sagen falde. Han lægger det Hele i min Haand.

FRU BIRKNER.

Hvad vil det sige altsammen?

GERNER.

Hvis Deres Søn ikke er arresteret, kan jeg forhindre det. Er det sket, kan jeg sikkert faa ham løs.

FRU BIRKNER.

Lad os blot komme afsted.

Hun tager sin Kaabe.

GERNER

staaende overfor hende.

De véd, Frue, det gælder hele Deres Formue.

FRU BIRKNER.

Det véd jeg. Men her er intet at betænke sig paa. (Ser paa ham.) Vel, Gerner?

GERNER

lavt.

Nej, intet.

FRU BIRKNER.

De vil nok tage med til August. Tror De, vi træffer ham hjemme?

GERNER.

Ja, Lunding forsikrer det. Der er Gilde hos ham iaften, og Lunding vil desuden holde ham fast, til jeg kommer. Men hvorfor vil De tage med? Lad mig alene ordne dette. Bliv her saalænge!

FRU BIRKNER.

Nej, nej! Jeg trænger til at se August, til at være om ham nu. Ingen skal være stræng imod ham — jeg vil ikke have haarde Ord sagt, ingen Bebrejdelser, ingen Beskyldninger. Han skal ikke anklages eller dømmes — han skal bare hjælpes. Derfor vil jeg selv med.

GERNER.

Men De har ikke Kræfter, De ryster.

FRU BIRKNER.

Naar jeg kommer ud i Luften et Minut, er det ovre. — (Hun rækker ham Haanden.) Tak for Deres Venskab! Er De bedrøvet, er De vred paa mig? Jeg tænker kun paa mig selv.

GERNER.

Nej, Livet er saadan. Det var mit første og sidste Stævnemøde iaften.

FRU BIRKNER.

Min stakkels Ven!

GERNER.

Jeg er nu og altid til Deres Tjeneste.

De gaar hurtigt ud.

Tæppet falder.

TREDJE AKT.

Hos August Birkner. Et lejet møbleret Værelse med slidte Fløjelsmøbler, Gyngestol, Konsol med Uhr og Nipsgenstande. Opretstaaende Klaver til venstre. I Midten mod Baggrunden et dækket Bord med Frugter og Kager og mange Vinflasker. Længst borte til venstre Dør til Trappen, og ikke langt fra den mod Baggrunden en anden Dør. Det er Aften. Lampe paa Bordet.

FØRSTE SCENE.

Madam Kruse. Pedersen, som hun lukker ind fra venstre.

Madam Kruse.

Værs'artig! De kan saamænd gærne se Dem om, men jeg tror rigtignok ikke, Værelserne bliver ledige. For den unge Herre er godt fornøjet her, naar jeg selv skal sige det, og de ligger nu ogsaa behageligt — naturligvis for hvem der ikke skal drive Forretning her. Det er jo ikke Strøget herude — men stille er her og friskt og ikke generende med Genboer og den Slags.

PEDERSEN.

Det vilde passe rigtig udmærket for mig. Kan jeg ogsaa se Sovekamret? De er vis paa, at Hr. Birkner ikke er hjemme?

MADAM KRUSE.

Nej, her er ikke et levende Øje. Men den unge Herre kan komme hjem hvert Minut — jeg har nu gjort alt istand her, for vi skal saamænd have et lille Gilde iaften. Ja, det gaar ikke saa sjældent paa, og sommetider kan det vel gaa over Stregen — men hvad skal man sige, unge Mennesker er unge Mennesker, og lidt Morskab maa der til, mens vi er hernede. — Ja, De er vel heller ikke total?

PEDERSEN.

Nej, det kan man ikke være i min Forretning.

MADAM KRUSE.

Nej, det kan jeg forstaa — hvad er det ellers, med Forlov, for en Forretning?

PEDERSEN.

Rejsende, lille Madam; ja saamænd er det saa ligegodt paa tyvende Aar, at jeg turer omkring. Se, saa havde jeg nu tænkt, at saadan et Par stille Værelser vilde være hyggelige her i Kjøbenhavn imellem Rejserne — istedetfor at ligge paa Hotel. Og saa blev jeg vist herhen.

Hr. Birkner var flyttet eller rejst, hørte jeg, og derfor tillod jeg mig at komme saa sent.

MADAM KRUSE.

Ja, er det nu ikke mærkværdigt, hvad Folk spørger: der er ikke den Ting, man kan have for sig selv. Altid skal de have Næsen allevegne, selv i de delikateste Affairer.

PEDERSEN.

Det har De ved Gud Ret i, Madam, men jeg forstaar ikke, hvorfor De siger det.

MADAM KRUSE.

For der *er* noget om det.

PEDERSEN.

Saa?

MADAM KRUSE

Kufferten er købt, pakket og istand for flere Dage siden. Da jeg saa det, spurgte jeg begribeligvis Hr. Birkner, om han tænkte paa at rejse. Ja, en lille Fornøjelsestur, svarede han, jeg gør ikke mange Anstalter og stikker af et Par Uger, jeg gider ikke sige Farvel til alle Mennesker for den Smule Turs Skyld. Men det maa være kommet ud alligevel — Hr. Birkner har jo saa mange Bekendte.

PEDERSEN.

Det kan jeg tro.

MADAM KRUSE.

Aa, naar man er ung og flot og bruger mange Penge, saa kan man sagtens have Venner — og Veninder med. De kan tro, her er et Rend. Naa, De interesserer Dem maaske ikke for de Glæder. De er muligen gift.

PEDERSEN.

Nej, jeg er saamænd ikke.

MADAM KRUSE.

For jeg skal sige Dem, Lejligheden er nu ganske brillant. Her igennem Sovekamret kan man ogsaa komme ud paa Trappen og behøver ikke at gaa ud igennem Entréen. Saa kommer der nogen, som ikke skal se hinanden, saa er den ene væk, inden den anden faar Benet rigtig indenfor.

PEDERSEN.

Det var net. Maa jeg gaa ind i Sovekamret, saa kunde jeg med det Samme se Udgangen.

MADAM KRUSE.

Nu ringer det..

PEDERSEN.

Det er maaske Hr. Birkner.

MADAM KRUSE.

Nej, han lukker sig selv ind. Men jeg maa lukke op.

PEDERSEN.

Saa gaar jeg ud den anden Vej.

PEDERSEN gaar ud af Baggrundsdøren, medens MADAM KRUSE lukker op til venstre.

ANDEN SCENE.

MADAM KRUSE. ELISE, der kommer fra venstre. Straks derpaa AUGUST.

MADAM KRUSE.

Værs'artig! Kom indenfor!

ELISE.

Er Hr. Birkner ikke hjemme?

MADAM KRUSE.

Han maa være her paa Minuten.

ELISE.

Nej, saa gaar jeg.

MADAM KRUSE.

Det maa De ved Gud ikke, lille Dame! Hr. Birkner vil blive saa styrtende vred, hvis jeg ikke holder paa Dem. Jeg spurgte ham netop forleden: hvorfor ser vi ikke den fine Blonde mer?

ELISE
skarpt.

Kender De mig?

MADAM KRUSE.

Nej, det er bare saadant et Navn, jeg har til Dem — og saa sagde Hr. Birkner: ja, det

er den smukkeste af dem alle, derfor gør hun sig ogsaa kostbar.

ELISE.

Ja tak, nu vil jeg gaa.

MADAM KRUSE.

Der er Hr. Birkner.

AUGUST kommer fra venstre.

AUGUST.

Undskyld, har du ventet?

ELISE.

Som du ser.

MADAM KRUSE.

Ja, Frøknen vilde saamænd afsted, men jeg sagde —

AUGUST.

Gaa nu bare, Madam Kruse!

MADAM KRUSE.

Alting er iorden, Hr. Birkner, Bordet dækket —

AUGUST.

Javel, javel!

MADAM KRUSE gaar ud til venstre.

AUGUST.

Er du vred, fordi jeg kom for sent?

ELISE.

Jeg finder det overordentlig hensynsløst af dig at berede mig en Tête-à-tête med det væmmelige gamle Fruentimmer.

AUGUST.

Det var kun et Minut. Tag dit Tøj af!

ELISE.

Jeg skal straks gaa. Min Vogn venter paa mig.

AUGUST.

Men jeg maa tale et Par Ord med dig.

ELISE.

Fem Minuter da!

Hun tager Overtøjet af og er i Dragt.

AUGUST.

Du ser storartet ud!

ELISE.

Jeg hører, at du roser mig for din Værtinde: den smukkeste af dem alle. Det er behageligt at sammenlignes med *dem alle*. Det er et net Liv, du fører.

AUGUST.

Tidligere sagde du, at du godt forstod, at et ungt Menneske ikke levede som en Munk.

ELISE.

Ja, tidligere — kunde du bilde mig en hel Slump ind.

AUGUST.

Tidligere var du ogsaa anderledes venlig imod mig.

ELISE.

Ja, for jeg troede paa dig. Jeg tænkte, det skulde blive Alvor engang imellem os to, men den Vildfarelse er jeg kommen ud over. Jeg havde ikke det mindste mod at være hemmelig forlovet med dig —

AUGUST.

Dengang talte du ikke om Forlovelse, Elise, Du sagde, at man skulde more sig, mens man var ung, og at du ikke skyldte nogen Regnskab —

ELISE

skarpt.

Tror du, jeg hylder den fri Kærlighed? — Nej, jeg mente, vi var unge og godt kunde vente nogle Aar, og saa finder jeg det ækelt, naar Mennesker hænger over hinanden i lange Forlovelser. Men naar vi dog aldrig kan komme sammen.

AUGUST.

Jeg vidste ikke, at du var saa stræng.

ELISE.

Hvis du vil være uartig, saa gaar jeg.

AUGUST.

For Himlens Skyld! Jeg vil netop tale alvorligt med dig iaften — om Fremtiden.

ELISE.

Tænker du paa den?

AUGUST.

Ja, i den sidste Tid. Jeg er ked af at være her i Byen, Elise. jeg kender jo den hele Rede ud og ind – og her er saa smaat og snævert, at man ikke kan røre sig.

ELISE.

Trænger dine store Planer til større Plads?

AUGUST.

Jeg maa have mere Alburum. Saa har jeg samlet mig en Bunke Penge sammen: først min egen Formue —

ELISE.

Er den ikke en Myte nu?

AUGUST.

Nej, du kan godt tro paa den. Saa giver Moder mig endel Penge, og noget laaner jeg. Med den Kapital vil jeg nedsætte mig i Paris eller London eller en anden stor By. Og nu vilde jeg spørge dig iaften, om du kunde have Lyst til at rejse med?

ELISE.

Rejse af Landet!

AUGUST.

Du er ikke helt ung, Elise —

ELISE.

To og tyve Aar.

AUGUST.

Ja rigtigt: fire og tyve Aar, men du ser naturligvis meget yngre ud. Hvorfor vil du ikke rejse med? Din Tante kan du vel nok undvære. Hvad Chancer har du herhjemme? Hvor er Frierne? Du er for smuk, og du er fattig. Har du Lyst til at ende som gammel Jomfru i en Stiftelse? Rejs med mig! Jeg trænger til at have en smuk Kvinde om mig, jeg vil ikke gaa alene omkring derovre — jeg bliver aldeles melankolsk, hvis jeg ikke har et Skjørt om Benene.

ELISE
opmærksomt.

Saa skulde vi gifte os straks.

AUGUST.

Naar du absolut vilde, saa kunde vi gærne gifte os, naar vi først var derovre. Herhjemme faar vi ingen Tid dertil, og naar du dog ikke skulde tilbage —

ELISE.

Du siger *derovre*. Skal du til Amerika? Jeg syntes, du sagde Paris?

AUGUST.

Ja, jeg har ikke bestemt mig saa nøje, men jeg har tænkt lidt paa, at det kunde være ret grinagtigt at se Amerika. Det er raske Folk, Amerikanerne.

ELISE.

Og gæstfri. Naa, det var da en rar Plan. Jeg skulde altsaa løbe bort med dig.

AUGUST.

Det er ganske romantisk, hvad? En ren Bortførelse.

ELISE.

spottende.

Jeg skal vel ikke svare straks.

AUGUST.

Megen Betænkningstid kan jeg ikke give dig, for jeg vil snart herfra. Tænk paa, Elise, hvor brillant vi skal faa det derovre. Køre med de smukkeste Heste, bo paa de bedste Hoteller, soupere, danse, leve ovenud — saa flot og vildt som bare leves kan. Du er ingen Nonne, du; du har ogsaa Lyst til at smække Døren i for det kedsommelige Selskabsvæsen og springe ud i det store Verdensliv. Kom med! Hvad By vi kommer til, skal du blive en Dronning, der vækker alle Kvinders Misundelse og alle Mænds Attraa. Den smukke Elise skal blive berømt, forgudet, tilbedt i New-York som i Paris. Kom med!

ELISE

halvt henrevet.

Hvis du virkelig kunde holde, hvad du lover! —

AUGUST.

Det kan jeg — det kan du selv blot du river dig løs. Hvad er her at blive efter! Derude i Verden flammer alt det, Mennesker ønsker — alt det, dit og mit Sind har Begær efter.

ELISE.

Det er Eventyr, du fortæller.

AUGUST.

Din Skønhed kan gøre alle Romaners Eventyr til Virkelighed. Du véd godt, du er anderledes smuk end andre: man bliver fortumlet og vild i din Nærhed. Men hvad nytter det dig her! Hvad har du for din Dejlighed? København hedder Snærpe og vi véd allesammen, hvor det snærper hen — lige hen til den mest forbistrede Kedsommelighed, der kan lægge et Menneske øde. Derovre er der Liv for løse Tøjler, du! Hejsa, hopsa — kom med ud i Dansen! Lad os løbe Eventyrene op! Lad os gøre det store Luftspring sammen.

ELISE.

Eventyrer og Eventyrerske! Det frister mig kun halvt. Det bliver ikke Dans paa Roser. — (Halvt for sig selv.) Nej, saalænge der er Chance herhjemme.

AUGUST.

Betænk dig ikke! Kom med!

ELISE
samlende sig.

Først vil jeg nu paa Karneval, det er paa Tide jeg kommer afsted.

AUGUST
skuffet.

Allerede, og intet Svar?

ELISE.

Og det er sandt! Mit Armbaand? Siden du er en saadan Krøsus, saa har du vel hentet det fra dit Skatkammer.

AUGUST.

Ja, det har jeg.

Han fremtager en Smykkeæske.

ELISE.

Kom lad mig se! Er det smukt!

AUGUST.

Jeg tror, du vil blive fornøjet.

Han giver hende et Guldarmbaand med Diamanter.

ELISE.

Aa, hvor det er dejligt!

AUGUST.

Som du selv — du ligner en Diamant.

ELISE.

Hvor de lyser og spiller! — Men er du gal,

August, hvor falder du paa at give mig saa kostbar en Foræring?

AUGUST.

Er noget for kostbart til dig?

ELISE.

Der er ingen saa flot som du — ingen saa sød! Tager det sig godt ud? — Har det været forfærdeligt dyrt.

AUGUST

flot.

Det taler vi ikke om.

ELISE.

Du er nok ordenlig rig for Øjeblikket! — Hvor det er kedeligt, jeg skal gaa! — Men jeg kommer snart igen.

AUGUST.

Følger du saa med mig, naar jeg rejser, Elise.

ELISE.

Skriv mig til, naar Tiden er der. Jeg vil tænke over. Jeg holder dog mest af dig.

AUGUST.

Glem mig ikke! Og hvis du ikke vil straks med, saa kom efter! Jeg skal altid finde en Indfatning, der er min Diamant værdig.

ELISE.

Farvel, Farvel! Jeg maa afsted.

AUGUST.

Kom denne Vej! Her er du sikker for at møde nogen. Jeg følger dig til Vognen.

Han fører hende ud af Døren i Baggrunden. Straks efter banker det paa den anden Dør.

TREDJE SCENE.

OLINE og LUNDING kommer ind fra venstre.

OLINE

afførende sig Overtøjet.

Naa, han er her ikke! Det er galant mod en Dame — og oven i Købet, naar her skal være Fremmede.

LUNDING

lidt beruset.

Gud, er August her ikke?

OLINE.

Bliver De saa bange for det? Tør De maaske ikke være alene med mig i en Stue?

LUNDING.

Gud jo! Jeg vil jo altid gærne være sammen med Dem.

OLINE.

Det troede jeg ogsaa. For, ikke sandt, De kan da lide mig?

LUNDING.

Om jeg kan lide Dem! Men hvor kan dog August være!

OLINE.

Aa, han er saamænd ikke løbet sin Vej! (Det farer i Lunding.) Han kommer nok! — Men hvad gaar der dog af Dem! De ser saa bleg ud. Er der noget paafærde?

LUNDING.

Ingenting, ikke det Mindste.

OLINE.

For hvis De er syg, saa skal jeg rigtignok pleje Dem.

LUNDING.

Aa, Frøken, jeg er bare lidt stakaandet.

OLINE.

Vil De hjælpe mig at flytte Bordet frem! (De flytter Bordet; hun læner sig over det imod ham.) Men De har slet ikke set paa mig iaften. Synes De ikke om min nye Kjole?

LUNDING.

De er saa ubeskrivelig dejlig, at jeg slet ikke tør se paa Dem. De er ligesaa smuk som De er ædel.

Oline.

De er et godt Menneske, Lunding! Dem kunde en fattig Pige som jeg stole paa.

Lunding.

Hvad trænger De til mig! De har jo August.

Oline.

August! Tror De ikke, jeg kender ham? Han er ingen nobel Karakter som De. Men Løfter har han nok af i Munden, store Ord, der kan bedaare en stakkels Pige. — (Rækkende ham Haanden, med Taarer.) De skal ikke tænke ondt om mig, Lunding.

Lunding.

Aldrig kunde jeg gøre det! — Jeg beundrer Dem.

Oline.

Aa, jeg er kun en simpel Pige — naar man ikke er rig, saa lærer man ikke det, de fine Damer kan blære sig op med.

Lunding.

Der er ingen Dame, der er finere end De! — Blæse med Damernes Kundskaber, kan de tjene deres Brød? Nej! Og jeg kender ingen Dame, i hvis Selskab man har det gentilere end sammen med Dem.

Oline.

Det er for det, jeg har et godt Hjærte, Hr. Lunding! De er min Ven, ikke sandt?

LUNDING.
trykkende hendes Haand.

Aa, Frøken, De kan ingen oprigtigere Ven have — De véd ikke, hvor jeg beundrer Dem — elsker Dem.

OLINE.

Hvis vi to havde truffet hinanden før! — Jeg véd nok, hvordan Herrerne tænker om os fattige Piger! Men det er ikke saa let at modstaa, naar man er ung og ser lidt godt ud. Og saadan som August hang over mig! — Og dog er det ikke saadan imellem os, som Folk troer.

LUNDING.

Jeg tror aldrig det mindste om Dem — og det maa jeg sige Dem: hvis noget skulde hænde —

OLINE
hurtigt.

Hvad for noget!

LUNDING.

Noget slemt, noget græsseligt — aa Gud — vil De saa stole paa mig og lade mig hjælpe Dem?

OLINE.

Ja, det ved Gud jeg vil.

FJERDE SCENE.

DE FORRIGE. AUGUST kommer fra Baggrunden.

AUGUST.

Godaften, min Tøs! Godaften, Lunding!

LUNDING.

Naa er du der!

AUGUST.

Ja, er det saa mærkeligt? Jeg var inde at vaske mine Hænder.

OLINE.

Tak for Kjolen, August!

AUGUST.

Ingen Aarsag! Den klæder dig brillant, og saa har jeg da Fornøjelse af den. Naa, lad os nu faa noget at drikke; jeg trænger til en Hjærtestyrkning, og Lunding ser da ganske begrædelig ud. (De sætter sig ved Bordet; August skænker.) Hvad er der ivejen mit Lam? Ulykkelig Kærlighed til Oline, hvad! Skaal!

LUNDING.

Skaal, August, jeg er din Ven. Jeg beundrer dig; men jeg er ulykkelig iaften. Livet er saa frygteligt.

AUGUST.

Naa, er du allerede paa det Stadium.

OLINE.

Vær nu ikke saa vild, August!

AUGUST.

Hvorfor ikke, min Skat! Jeg er just oplagt til alskens Lystighed. Inat vil vi drikke, imorgen vil vi græde!

Det banker.

FEMTE SCENE.

De Forrige. MENGEL kommer fra venstre. Senere PEDERSEN.

AUGUST.

Haløj! Der har vi Pengesækken i egen Person, Guldtønden!

MENGEL.

Godaften, mit Herskab!

AUGUST.

Godaften og Velkommen i min tarvelige Bo!

MENGEL.

Bliv endelig siddende! Jeg tager en Stol. Godaften, Frøken Oline! Smuk som en Rose! Godaften, ædle unge Mand, De ser lidt tungsindig ud!

AUGUST.

Ja, Lunding er rent til Rotterne iaften.

LUNDING.

Aa, Gud ja!

OLINE.

Det er virkeligt Synd at plage det stakkels Menneske. Alle kan jo have det med daarligt Humør engang imellem.

MENGEL.

Særdeles sandt, min Dejlige! Men burde ikke Deres Nærværelse bringe Hr. Lundings hele Elskværdighed til at skyde Blomst?

LUNDING
mere og mere fuld.

Jeg er ulykkelig, aa Gud, aa Gud!

AUGUST.

Drik for Fanden, Menneske! Inat vil vi drikke, til vi styrter! Skaal, Mengel, det glæder mig, at De paa Deres gamle Alder endnu har Lyst til at være mellem unge Mennesker.

MENGEL.

Tak! Og gid Deres Alderdom maa henrinde saa blidelig som min. Aftenstund har Guld i Mund, naar man er lidt Filosof.

AUGUST.

Og hvad er Deres Filosofi?

MENGEL.

Ikke at ønske andet, end hvad jeg kan faa — og det er saamænd ikke saa lidt. Det er ubegribeligt, hvormeget der tilbyder sig for en ældre, lidt tyndhaaret Gentleman i en god Spaserepels.

AUGUST.

Naar han har hundredtusind om Aaret.

OLINE.

Og ser godt ud endnu.

MENGEL.

Mit smukke Barn, vil De række mig en Cigar? Tak! Dejlig Aroma. Ægte Cigarer og ægte Kærlighed, hvadbehager — det er gode Ting.

OLINE.

Mandfolkene er saamænd alletider troløse.

MENGEL.

Hvilke sørgelige Erfaringer! Hvad er det for græsselige Mandfolk, De er stødt paa? Saa skulde De kendt min Generation, det var solide Karle, hvadbehager.

OLINE.

Ja, De er rigtignok solid, gaa væk! Nej, se Hr. Lunding, i ham er der saamænd ikke Falsk.

LUNDING.

Aa Gud, hvor De er god.

AUGUST.

Det er virkeligt yndigt, dette her. — I skulde saamænd gifte jer, naar jeg nu rejser.

Paa érgang.

OLINE.

Rejser du, August?

LUNDING.

Rejser du?

AUGUST.

Hej, hvor du ser forfærdet ud, Lunding. Nu er du da rent drivende fuld.

LUNDING.

Jeg er aldeles ikke fuld, jeg er ulykkelig.

AUGUST.

Javel! — Men det er da ikke noget at skabe sig for, at jeg rejser mig en Tur. Dog jeres Bedrøvelse over Skilsmissen rører mig naturligvis.

MENGEL.

Naa, De skal ud at se Dem om! — Amerika maaske, hvadbehager?

AUGUST.

Paris kan gøre det.

MENGEL.

Dejlig By.

AUGUST.

Dejlige Fruentimmer.

OLINE.

Saa glemmer du mig, August.

AUGUST.

Bliver du nu ogsaa rørende! Jeg nok skal tage flotte Presenter hjem til dig. — Naa, lad os nu være lystige. Skal vi begynde paa Champagnen?

MENGEL.

Vi drikker paa en lykkelig Rejse.

OLINE.

Og en lykkelig Genkomst.

LUNDING.

Ja, det vil vi, August! Du har været mageløs imod mig.

AUGUST.

Er det en Tale? Kom med den!

LUNDING

rejser sig meget fuld.

Jeg er ikke Taler. Jeg har ikke Ordet i min Magt; men naar jeg tænker paa, at du, August, skal rejse langt, langt bort, saa bløder mit Hjærte. Aa Gud, hvor er jeg fortvivlet! Du har været mageløs imod mig — og jeg beundrer dig, August. Før jeg kendte dig, var jeg en Bonde, (Han græder.) jeg forsikrer Dem, en komplet Bonde. Du har skrabet mig af, du har skabt en Gentleman af den stakkels Kommis fra Hobro, du har aabnet en ny Verden for mig, fuld af vidunderlige Nydelser — men ogsaa fuld af uhyre Fristelser. Gud ske Lov, jeg ikke er bukket under for dem, jeg staar oprejst. (Han vakler, men holder sig.) Aa, gid du ogsaa maa holde dig oprejst, gid du maa blive lønnet efter Fortjeneste — du er et sjældent Menneske, gid — gid —

Han ender i Hikken under de andres Munterhed.

AUGUST

skoggerleende.

Tak, du gamle Dreng, for de gode Ønsker.

Jeg skaber mig selv Lykken. Gemytlig, dit fulde Asen! Kom lad os faa en Vise, Oline!

MENGEL.

Synger Frøkenen?

AUGUST.

Naa da!

OLINE.

Jeg har været lige ved at lade mig engagere.

MENGEL.

Til Operaen?

AUGUST.

Nej, det var nok en mindre Tribune. Kom, lad os faa *Klip Klap!*

Han sætter sig ved Klaveret til venstre og akkompagnerer.

OLINE

synger.

Vogt jer, vogt jer, I listige Dyr,
som gør om Nætterne Postyr!
I sniger jer om og vil jer gotte
med Næstens Hustru, Pige og Krus:
Vogt dig, Rotte!
Vogt dig, Mus!
Rotte,
som hører til de flotte,
Mus,
som lever i Sus og Dus:
tag jer iagt, tag jer iagt,
der er en Fælde for jer lagt.
Klip, Klap,
Lækker er Tællen,
Klip, Klap,
I gaar i Fælden

Alle hamre med Knivene og brøle de sidste Linier i Kor. AUGUST sidder ved Klaveret, rygende, drikkende og slaaende i Tangenterne. Under Slutningen af Sangen er PEDERSEN stille kommen ind af Døren til venstre og staar bagved August, hvem han banker paa Skuldren. Der er et Rum mellem disse to og de andre.

AUGUST
fårer op.

Hvem er De? Hvad vil De her?

PEDERSEN.

Jeg skulde tale et Ord med Dem, Hr. Birkner! — (Til de andre.) Jeg beder Selskabet ingen Ophævelser at gøre! — Jeg har et Ord at sige til Hr. Birkner.

OLINE
til Mengel.

Det er en Rykker.

MENGEL
uhyggeligt tilmode.

Tror De?

LUNDING
med Munden aaben af Rædsel.

Gud hjælpe os allesammen!

AUGUST
sagte.

Naa, hvad er der saa? Hvad vil De mig?

PEDERSEN
ligeledes.

De maa følge med.

AUGUST.

Følge med! Hvad skal det sige?

PEDERSEN.

De forstaar nok! Jeg er Opdagelsesbetjent. (Han viser Politiskilt.) Kom nu uden Skandale!

AUGUST.

Det er en Misforstaaelse. Det er oprørende at trænge ind hos mig om Natten —

PEDERSEN.

Ja, De kan forklare Dem for Inspektøren. Men nu maa De følge med.

AUGUST.

Nu straks! (Overlegent.) Jeg skal indfinde mig imorgen paa Politikontoret.

PEDERSEN.

Nej, De maa straks med! Gør nu ingen Ophævelser! De ser, jeg gærne vil behandle Dem galant. De kan jo sige til de andre, at det er en presserende Forretning.

AUGUST
ynkeligt.

Hvorfor kommer De da her, naar jeg har Fremmede?

PEDERSEN.

Fordi jeg vilde se, hvem Deres Fremmede var. Jeg har en Droske dernede, kom nu!

AUGUST
mellem Tænderne.

At man skal være nødt til! — Jaja, jeg vil

blot hente mit Tøj i Sovekamret. De kan vente saalænge her.

PEDERSEN.

De kan gærne faa Lov til at tage noget Tøj; men De skal ingen Forsøg gøre paa at slippe bort ad den anden Udgang, for der staar en Betjent baade i Porten og i Gadedøren.

AUGUST.

Fordømt!

PEDERSEN.

Saa vil De maaske med straks uden mere Tøj.

AUGUST
skriger.

Jeg vil ikke, jeg vil ikke! — Gaa Deres Vej, siger jeg Dem.

PEDERSEN.

Skrig nu ikke op! Det er ingen Nytte til.
De andre nærmer sig.

MENGEL.

Hvad skal dette betyde?

OLINE.

Gud, hvad er der ivejen?

LUNDING.

Sikken en Ulykke!

PEDERSEN.

Ganske rolig, ganske rolig!

AUGUST.

Det er jo Vanvid!

PEDERSEN
kommanderer.

Kom nu! Skynd Dem.

SJETTE SCENE.

De Forrige. GERNER kommer fra venstre. Senere FRU BIRKNER.

GERNER
gaar imellem August og Pedersen.

Et Øjeblik! (Til Pedersen.) Jeg maa tale med Dem! De kender mig?

PEDERSEN.

Jo, Hr. Advokat, jeg kender Dem.

GERNER.

Kan disse Personer ikke trække sig tilbage?

PEDERSEN.

Udmærket godt, Hr. Advokat.

GERNER
til de andre.

Jeg beder Dem gaa bort alle tre. Jeg ordner bedst denne Sag alene. Jeg behøver næppe at paalægge Dem den strængeste Diskretion. De, Hr. Lunding, (Til Oline.) og De er i høj Grad interesserede i at tie. Dig, Mengel, kommer jeg til imorgen tidlig.

MENGEL.

Vel! Jeg gaar. (Sagte.) Faar du det klaret?

GERNER.

Upaatvivleligt.

MENGEL.

Det var udmærket for Familiens Skyld. Hvis jeg kan være til nogen Tjeneste —

GERNER.

Tak! Farvel. (Mengel gaar ud til venstre.) Aa, Hr. Lunding, vil De sørge for, at det Fruentimmer ikke mere kommer hjem til Fru Birkner.

LUNDING.

Jamen det er jo forfærdeligt! Hvor skal den arme Pige hen?

GERNER.

Aa, Vrøvl! De finder nok et Sted.

OLINE.

Hvad er det, den Herre siger?

GERNER.

Jeg siger, De skal tage Dem iagt og gaa Deres Vej og ikke sætte Deres Ben mere i Deres Kondition.

PEDERSEN.

Det er vist det rigtigste.

OLINE.

Saadan behandler man en fattig Pige.

LUNDING.

Stol paa mig, Frøken!

OLINE.

Ja, De vil ikke forlade mig!

LUNDING.

Nej, aldrig saalænge jeg lever — Farvel, August, du kan ikke tro, hvor jeg lider.

GERNER.

Aa, gaa nu bare!

Lunding og Oline gaar ud til venstre.

GERNER.

Se saa! — De er kommen for at arrestere Hr. Birkner: det maa ikke ske.

PEDERSEN.

Jeg har min Ordre.

GERNER.

Jeg véd det. Men Banken tager sin Anmeldelse tilbage — under visse Betingelser, som jeg indestaar for bliver opfyldte. De er en intelligent Mand, saa jeg behøver ikke at forklare Dem det nøjere. Dette Brev vil desuden give Dem Oplysning —

PEDERSEN.

Behøves ikke, Hr. Advokat, Deres Ord er mig nok.

GERNER.

Saa er der Forholdet til Deres Overordnede. Men det paatager jeg mig at klare. Jeg giver Dem mit Æresord paa, at Hr. Birkner skal være til Tjeneste — hvis man ønsker det. Men De véd ligesaa godt som jeg, at man ikke vil ønske det — naar Sagen dysses ned.

PEDERSEN.

De indestaar mig for Følgerne.

GERNER.

Det gør jeg.

PEDERSEN.

Saa tror jeg ikke, jeg har noget at risikere. Ved den Art Forretninger er man glad, naar de løser sig saadan op. Man vil jo nødig genere bedre Folks Børn. Jeg vil da handle efter bedste Konduite.

GERNER.

De finder altsaa ikke Hr. Birkner inat — og imorgen taler jeg med Inspektøren.

PEDERSEN.

Vel! Saa trækker jeg mig tilbage.

GERNER.

De kan stole paa min og Familiens Taknemmelighed.

PEDERSEN.

Mange Tak! Farvel, Hr. Advokat!

GERNER.

Farvel, Hr? —

PEDERSEN.

Pedersen, til Tjeneste

Han gaar ud til venstre.

AUGUST,

der har siddet ganske sløv henne ved Klaveret under det Foregaaende, farer pludselig op.

Jeg er fri!

GERNER.

Ja!

AUGUST.

Det var altsaa en Misforstaaelse. Jeg tænkte det nok. (Han gaar hen til Bordet og skænker sig et stort Glas fuldt og drikker; byder Gerner.) Vil De?

GERNER

ser paa ham.

En Misforstaaelse — Nej! Deres Trafik er opdaget. Banken har faaet Rede paa de falske Veksler.

AUGUST

brøsigt.

Falske Veksler! Hvad skal det sige?

GERNER.

De vil vel ikke nægte! Jeg beder Dem, lad os ikke misforstaa hinanden. Jeg har lovet Banken fuld Dækning for det besvegne Beløb og derved vundet Ret til at standse Anholdelsen. Jeg tænker Sagen kan dysses ned, men Deres Stilling har De mistet. Her i Byen kan De daarlig blive — saa skal De afgive Forklaring, og De kan ogsaa daarligt rejse: det vækker Mistanke. Hvad det nu gælder om er først at erfare, hvor stor Deres Gæld er og dernæst hvilke Planer De selv muligvis har. — Men som sagt, fri for Arrestation bliver De. Det værste er undgaaet,

AUGUST.

Dækning for Beløbet, siger De! Véd De hvor stort det er?

GERNER.

En tredve tusind Kroner, er det ikke rigtigt?

AUGUST.

Og De vil dække?

GERNER.

Ikke jeg — en anden! Den, De ruinerer, Deres Moder.

AUGUST.

Mor!

FRU BIRKNER kommer ind fra Baggrunden.

GERNER.

Der er hun selv. Nu kan De sige hende Resten. Det er i Orden, Frue. Vi har forhindret —

FRU BIRKNER.

Jeg hørte det nok altsammen.

AUGUST.

Du her, Mor!

FRU BIRKNER.

Ja, min Dreng, nu maa vi to tale sammen — vi tre.

GERNER.

Vil De ikke, jeg skal gaa lidt bort? Jeg kan komme tilbage og hente Dem.

FRU BIRKNER.

Nej det er bedst for mig, De bliver. Jeg trænger til Deres Raad. Hvordan staar det nu?

De satte sig alle tre ved det dækkede Bord. AUGUST drikker stadig under det Følgende.

GERNER.

Det staar nu saadan, at her er en dobbelt Vanskelighed. Her er grebet saa tidligt ind, at Sagen ikke bliver bekendt, og hvis Deres Søn imorgen kunde tiltræde sin Plads paany i Banken, vilde der muligvis mumles, men ingen kunde vide noget og alt vilde glemmes i en Fart.

Men nu er dette en Umulighed. Direktionen tillader det selvfølgelig ikke, den driver ikke sin Humanitetsfølelse saa vidt —

AUGUST

mut.

Jeg har heller ingen Lyst til at gaa derop igen.

GERNER

skarpt.

Her spørges ikke om Deres Lyst.

FRU BIRKNER.

Gerner! Vi maa være ganske rolige.

GERNER.

Tilgiv, Frue! — Altsaa, da Hr. Birkner saaledes pludselig opsiges af Banken, var det heldigst, han kunde komme herfra med det Samme. Det er bedst, han glemmes. Og derfor, hvis De uden Opsigt kunde rejse straks —

AUGUST.

Det kan jeg godt.

GERNER.

Hvordan det?

AUGUST.

Jeg har sagt til alle mine Venner i de sidste Dage, at jeg vilde rejse en Tur. Der er ikke En, som bliver forbavset, naar han hører, jeg er

borte. Lunding er den, der staar mig nærmest, og han kan klare det med de andre.

GERNER.

Ah, De havde tænkt at rejse.

FRU BIRKNER.

Det var jo ogsaa det bedste.

GERNER.

Saa anser jeg det for rigtigst, at De rejser imorgen tidlig — jeg raader ubetinget til, at De kommer væk. Vi andre kan meget bedre agere, naar De er borte.

AUGUST.

Vel, jeg skal gærne rejse.

GERNER.

De har sikkert skaffet Dem Rejsepenge — hvormange?

FRU BIRKNER.

August kan beholde alle dem, han har.

GERNER.

Men Frue!

FRU BIRKNER.

Saadan maa det være. Du tager saa til Hamborg og derfra til — (Hun kan ikke faa Ordet sagt.)

GERNER.

Til Amerika.

AUGUST

Til Amerika, naa.

GERNER.

Ja, var det ikke det, De havde tænkt?

AUGUST.

Aa jo! Jeg har nok Lyst til at se den nye Verden.

GERNER.

Saa staar der kun tilbage at spørge Dem om, hvor stor Gæld De har foruden Bankvekslerne.

AUGUST.

Jeg véd ikke rigtig. En halv Snes Tusind, tænker jeg — Skrædder og Modehandler, Restauratør og Guldsmed — de kommer nok allesammen, naar de hører, jeg er borte.

GERNER.

Ja, Frue, saa er det Deres Ruin.

AUGUST.

Skal det virkelig betales altsammen? Hvorfor Fanden gør I det? Det er jo Galskab. Da vi snakker roligt her, da Mor ogsaa er fornuftig, saa lad os dog være praktiske Folk. Naar jeg dog tager Farten til Amerika, hvorfor skal der saa betales for mig?

GERNER.

Fordi man betaler sin Gæld.

FRU BIRKNER.

Det maa vi, August, vi kan ikke bedrage fremmede Folk.

AUGUST.

Aa, det er jo Fantasteri og Barnesnak! Ser man ikke hver Dag Folk, der ikke kan betale deres Gæld. Naa, de spiller Fallit og er lige gode for det. — Og om Banken taber Penge, hvem har Skade af det?

GERNER.

Her er intet at tale om. Vi har købt Deres Frihed for den Pris.

AUGUST.

Men saa handl da med dem, Advokat! Ser De ikke, naar jeg er borte, har De alle Trumfer paa Haanden. Giv dem en halv Snes Tusind, naar galt skal være, og betal forresten ikke en Hvid til alt det andet Pak!

GERNER.

Med de Forudsætninger havde jeg ikke paataget mig denne Sag.

FRU BIRKNER.

Nej, August, det bliver som engang aftalt mellem Gerner og mig. Vi betaler enhver sit.

AUGUST.

Jamen du ruinerer dig jo i Bund og Grund.

FRU BIRKNER.

Det maa jeg finde mig i.

AUGUST.

Jamen! Det har du ikke Lov til.

GERNER.

Ikke Lov?

FRU BIRKNER

Jeg forstaar dig ikke, August.

AUGUST.

Husk dog paa, at det ikke gaar ud over dig selv alene, men over dine Børn, over Annie og mig. Og hvis du mener, at Annie maaske vil blive forsørget i et passende Ægteskab — skønt en hel fattig Pige med en Familie, der kan ligge til Byrde, næppe faar mange Friere — saa er der mig — mig, som du berøver min Formue. Har du tænkt paa det?

FRU BIRKNER.

Nej, det har jeg ikke tænkt paa, men hvor kunde jeg ogsaa det, da det er dig, August, som selv er Skyld i den Ulykke, som du frygter saa haardt.

AUGUST.

Jeg er ikke Skyld i nogen Ulykke — ja, jeg ser det godt paa jeres Miner, hvad I tænker. Men jeg vil sige jer det rent ud, jeg taaler ingen Bebrejdelser —

FRU BIRKNER.

Jeg gør dig ingen, August.

AUGUST.

Nej, men hvordan sidder I, du og Hr. Advokaten, som stumme Dommere over den forlorne Søn? Ja, jeg har begaaet en Dumhed, en stor, en eklatant Dumhed ved at skrive disse falske Veksler — for man skal aldrig bringe sig i direkte Kollision med Straffeloven — men jeg havde paa éngang faaet formeget paa mig og vidste ikke, hvordan jeg skulde klare mig. Men nu er det jo forbi og iorden, og saa skal vi bære os fornuftigt ad.

GERNER
rejser sig.

Det er mig umuligt at tie stille, Frue, jeg vil hellere gaa end høre paa dette.

FRU BIRKNER.

Nej, De maa blive og hjælpe mig. Du taler vildt iaften, August, du kan umuligt mene dette.

AUGUST.

Hvad kan jeg ikke mene?

GERNER.

De kan ikke mene at bebrejde Deres Mor, at *De* har ødet hendes Formue bort. Selv om De ikke begriber, hvor uhæderligt det vilde være at fragaa Deres Gæld, saa maa De vel forstaa

det simple Spørgsmaal: med hvilken Ret har De levet over Deres Evne og brugt andres Penge til Deres Fornøjelser — Deres Udsvævelser?

AUGUST.

Ja, det ventede jeg. Det skal jeg svare paa: med den Ret, ethvert Menneske har til at leve, til at føle, at han lever. Og man har lært mig at more mig. Sagde du det ikke til os: Mor jer, Børn, mens I er unge! Og det er det, jeg har gjort. Jeg har baaret mig ad, som man har opdraget mig — og jeg er født med lystne Sanser, og jeg kan ikke begribe nogen Grund, hvorfor jeg ikke skulde tilfredsstille min Lyst.

GERNER.

Fy for al Landsens Ulykke! Vender De Bebrejdelsen om imod Deres Moder!

AUGUST.

Nej, slet ikke. Jeg bebrejder Mor ingen Verdens Ting, men lad mig ogsaa være fri for jeres Moral. Lad os tale rent ud af Posen!

Fra jeg blev seksten Aar, var jeg voksen. Hvor skulde jeg hen? Ødelægge mig selv eller bruge Penge. Gaa ned ad Gaden en Aftenstund og se, naar Amors Garde tropper op i Hundredvis — det er Moralen, det er Kjøbenhavn, det er Livet. Har jeg læst om andet i alle de dydige og udydige Bøger, end at det bedste i

Livet var at elske. Naa — jeg har elsket — og de bedste, jeg kunde finde.

Jeg har ladet mig slæbe om paa alle de fine Baller, hvor man udstiller de unge Damer halvnøgne. Jeg var forelsket nok i dem, og kunde jeg faaet fat i dem, saa skulde jeg gærne ladet mig nøje. Men nej! Nok se, men ikke røre. Naa, saa maatte jeg søge andetsteds — og ikke de laveste, for jeg var fint vant. Dertil har jeg nu i en fem, seks Aar brugt en lille Formue — og det har været nødvendigt. Saadan er jeg født, med den Lyst og ikke med Fiskeblod i Aarerne. Jeg var kommen ind i en Hvirvel, og jeg lod mig drive med — godt var det, og jeg fortryder ingenting — undtagen min store Dumhed.

Hvis jeg havde ejet hundred tusind Kroner, havde det Hele ingenting gjort. Og tænke sig dog, at jeg er sluppet igjennem med min Helbred salveret og ikke gaar omkring med en dødelig Sygdom i Kroppen. Nej, jeg vil hverken angre eller sørge — jeg *vil* leve, jeg *maa* leve! Ad Helvede til med jeres Moral! Jeg spytter paa den, spytter paa den!

GERNER.

De hidser Dem op og skænder løs — fordi De føler Deres Uret.

FRU BIRKNER.

August! I noget har du Ret. Det er muligt, at du er blevet, som jeg har opdraget dig. Jeg vidste ikke bedre. Selv havde jeg levet en glad Ungdom — men en lidt trist Tid, da den var omme, og jeg blev gift. Dig, min Dreng, var jeg bange for at være stræng imod — og saa anede jeg ikke, hvordan jeg skulde baaret mig ad. Jeg véd det ikke engang nu. Men det var en Ulykke, at der ingen Fortrolighed var imellem os og især ikke i den Henseende, hvor der vel allermest burde været. Maaske jeg kunde talt dig tilrette, hjulpet dig — du skulde maaske have været gift som ganske ung — eller hvad det nu kunde været. Jeg vidste intet om, hvor slemt du havde det, jeg anede ikke, at der var saadan stærk — Natur i dig. Men tænk nu paa, hvor haardt jeg i denne Nat straffes for min Ubesindighed —

Hun græder hæftigt.

AUGUST
mørkt.

Aa Mor!

FRU BIRKNER.

Aa, min stakkels Dreng, lad os ikke skilles saadan! Forhærd ikke dit Hjærte imod mig! Jeg er saa fortvivlet.

AUGUST
mut.

Jeg beder dig om Forladelse, hvis —

FRU BIRKNER.

Kom til mig, kom herhen. — Husker du, da du var lille, hvor godt vi havde det. Naar jeg legede med jer — naar jeg læste for jer — Komedier og Romaner — maaske det ikke var rigtigt, maaske det ophidsede din Fantasi — men jeg kunde da ikke ane —

AUGUST.

Du maa ikke tale saadan, Mor — du har jo ingen Skyld. Du maa ikke græde, jeg er nu engang bleven saadan, og der vokser ingen Urt for mig.

GERNER

til Fru Birkner.

Tilgiv, men De maa ikke oprive Dem saadan selv, Frue! I én Ting har Deres Søn Ret: vi maa være koldblodige og rolige inat.

FRU BIRKNER.

Ja, ja — nu skal jeg være rolig. Hvad skal vi gøre? Du vil følge Gerners Raad?

AUGUST.

Ja.

GERNER.

Hr. Birkner maa helst rejse imorgen tidlig — for sin egen Skyld og for Deres, Frue, som ikke kan taale flere saadanne Samtaler. Pak Deres Kuffert inat og gør Dem istand i de Par Timer, De har. Kan De blive færdig i saa kort Tid?

AUGUST.

Naar det skal være — ja. Jeg skal blot skrive et Par Breve.

GERNER.

Og De, Frue, maa gaa hjem — alene for Deres Datters Skyld. Vi maa undgaa al Opsigt. Jeg skal ledsage Dem og vende tilbage her for at være hos Hr. Birkner lige til Afrejsen. — for alle Tilfældes Skyld.

FRU BIRKNER.

De er vor bedste Ven.

AUGUST
mut

Jeg takker Dem ogsaa.

GERNER.

Behøves ikke! — Kom, Frue!

FRU BIRKNER.

Farvel, August!

AUGUST
lavt.

Farvel, Mor, lad os gøre det kort!

FRU BIRKNER
med halvkvalt Stemme.

Farvel, min Dreng, du vil snart skrive til mig, ikke sandt? Jeg vil længes saameget. At du skal rejse saadan fra mig! — Men vær ikke vred paa mig, husk, jeg følger dig med alle de

kærligste Tanker, og jeg skal hjælpe dig med alt, hvad jeg formaar. Det er jo ingenting, hvad du har gjort — slet ingenting; bare saa rimeligt altsammen. Jeg forstaar det nu. Og tilgiv mig, at jeg ikke har været dig en bedre Mor — jeg tænkte aldrig, jeg skulde blevet dig til saamegen Ulykke.

Hun holder ham i sine Arme.

AUGUST
pludselig udbrydende.

Aa Mor, Mor, tilgiv mig! Du er jo den eneste, der holder af mig.

Han kaster sig ned for hende, som grædende bøjer sig over ham og kysser ham.

Tæppet falder.

FJERDE AKT.

Stuen hos Fru Birkner fra første Akt. Morgen.

FØRSTE SCENE.

FRU BIRKNER sidder i Morgendragt i en Lænestol. ANNIE kommer fra højre.

FRU BIRKNER.

Godmorgen, mit søde Barn!

ANNIE.

Du har ikke været i Seng inat.

FRU BIRKNER.

Nej!

ANNIE.

Hvad skal det betyde? Hvad er der paafærde?

FRU BIRKNER.

Blev du angst, da du kom hjem?

ANNIE.

Nej — men urolig. Jeg tog tidlig hjem Kl. 1 eller saa, og jeg troede, vi maaske var

løbne vild af dig derude — der var jo saa propfuldt, og vi var ovre i Restaurationen. Saa tænkte jeg, du kom snart hjem og lagde mig til Sengs — jeg laa længe vaagen, men tilsidst faldt jeg i Søvn. For lidt siden vaagnede jeg og gik ind til dig — og saa, at du ikke havde været i Seng inat.

FRU BIRKNER.

Jeg kom noget senere hjem, og jeg havde ingen Lyst til at lægge mig.

ANNIE.

Men hvad er der da paafærde?

FRU BIRKNER.

Jeg skal fortælle dig det om lidt, men sig mig nu først, hvad der er hændet dig.

ANNIE.

Man skulde sandelig ikke tro, du interesserede dig derfor, siden du lod mig være alene inat.

FRU BIRKNER.

Jeg *kunde* ikke komme — fortæl nu!

ANNIE
slaar med Nakken.

Jeg *er* forlovet.

FRU BIRKNER
lavt.

Er du?

ANNIE.

Synes du ikke derom?

FRU BIRKNER.

Jeg vilde ønske, du havde handlet mindre overilet.

ANNIE.

Aa, jeg har overvejet det — endogsaa spurgt til Raads. Det er jo et glimrende Parti, jeg gør.

FRU BIRKNER.

Sig mig nu alting og vær mindre febrilsk!

ANNIE.

Det er saamænd meget kort. Jeg maa da sige dig først: da jeg iaftes tog bort sammen med Gerner, saa tænkte jeg, at jeg efter din Opfordring kunde spørge ham om hans Mening. Naa, saa gik jeg op til ham, skønt han ikke vilde have mig med — du vil vel skænde paa mig, fordi det var upassende.

FRU BIRKNER.

Det var urigtigt, men jeg vil ikke skænde.

ANNIE

først rask paa det; senere mere og mere forpint.

Det var nu alligevel meget godt, jeg gjorde det. — Naa, saa tog Elise og jeg til Karneval med hendes Tante som Sauvegarde, og jeg tror

at Folk kendte os straks. Elise blev revet bort, hendes Tante sad i Logerne, og mig bemægtigede Hans Nandrup sig — og han dansede med mig og han plagede mig og fortalte mig, hvor mageløst vi skulde faa det — og ingen andre engagerede mig — det lod til, at Folk allerede betragtede mig som hans lovlige Bytte — og saa skulde vi spise til Aften paa Restaurationen — og du kom ikke — og der var stort Selskab, alle Nandrups og Kusiner og Fættere — og forfærdelig fin Souper — spise kunde jeg ikke — men jeg drak en Mængde Champagne — og Hans Nandrup var min Bordkavaler — og alle saa paa os — og du kom ikke — og han sagde, jeg maatte svare ham nu iaften, alle ventede det — og jeg sagde ikke ja, men jeg kunde heller ikke sige nej — og saa nikkede han pludselig over til sin Fader, og den gamle Nandrup — Pa' — rejste sig med et skinnende rødt Ansigt og udbragte med en Mængde Komplimenter til mig og dig de Forlovedes Skaal, og alle raabte Hurra, og de gratulerede mig og kyssede mig — uh! — og saa gik vi ind i Salen og dansede igen — det var en ny Galopade, tror jeg — bestandig med Hans Nandrup, der hang over mig som han vilde spise mig — og jeg blev saa ør og fortumlet — og du kom ikke — og saa vilde jeg hjem — jeg kunde ikke mere — og han skaffede mig en Vogn og kørte

mig lige til Døren — og snakkede og lo og tog mig om Livet — og saa styrtede jeg op — og du var her ikke — og — og — (Pludselig i Graad.) Mor, Mor, hvad skal jeg gøre!

Hun kaster sig om Fru Birkners Hals.

FRU BIRKNER.

Naa, naa, Annie, blot ikke græde, jeg kan ikke taale det idag. Vi maa være rolige! — Er han dig imod?

ANNIE.

Jeg bryder mig jo slet ikke om ham.

FRU BIRKNER.

Men er der da en anden, du holder af?

ANNIE

rejser Hovedet.

Nej, der er ikke. Hvorfor spørger du?

FRU BIRKNER.

Jeg tænkte muligvis —

ANNIE.

Naa ja — det er der. Du véd ogsaa, hvem det er.

FRU BIRKNER.

Jeg tror det næsten.

ANNIE.

Men han bryder sig om en anden. Véd du ogsaa, hvem denne anden er?

FRU BIRKNER.

Det interesserer mig ikke.

ANNIE.

Ikke! — Selv om —

FRU BIRKNER.

Selv om denne anden var mig, hvis vi skal sætte noget saa umuligt. For der vil intet saadant mere komme i mit Liv — jeg er færdig med den Art Tanker.

ANNIE.

Saa du skal ikke —?

FRU BIRKNER.

Hvilket?

ANNIE.

Nej, lad os ikke tale mere derom, Mor!

FRU BIRKNER.

Nej, lad os ikke det. — Vi har vigtigere Ting at tale om.

ANNIE.

Der er sket noget, Mor!

FRU BIRKNER.

Ja! Ser du, naar jeg ikke igaar straks og ivrigt fraraadede dig at gifte dig med Nandrup, saa var det, fordi jeg tog de rent materielle

Hensyn i Betragtning. Det er jo saadan, at Ægteskab er Forsørgelse for en ung Pige. Alligevel kunde jeg igaar med lettere Hjærte have afholdt dig derfra — end idag. Igaar kunde jeg sige: bliv hjemme, her er nok for os begge. Idag maa jeg sige: du har Anledning til at gifte dig. — Vi er ruinerede, Annie.

ANNIE.

Men hvordan, Mor, hvad vil det sige?

FRU BIRKNER.

Det er August — han har brugt for mange Penge, saamange, at der næsten ingen er tilovers til os to.

ANNIE.

Men hvorfor skal han have Lov dertil?

FRU BIRKNER.

Han havde ikke Lov, men han var kommet i slet Selskab, unge Mennesker, der var letsindige og rigere end han — og saa var han ubetænksom. Du skal ikke tænke ukærligt paa ham, for han er haardt straffet. Han har maattet rejse herfra.

ANNIE.

Er han allerede rejst!

FRU BIRKNER.

Ja, imorges tidlig. Derfor kom jeg ikke ud

til dig paa Karnevalet, fordi jeg maatte hen til ham og sige ham Farvel. Jeg kom sent hjem.

ANNIE.

Men hvorfor kunde han ikke blive?

FRU BIRKNER.

Det var bedst for ham at komme afsted — ud af alt det gamle. Han trængte dertil. Jeg vilde heller ikke, han skulde gaa her omkring og hænge med Hovedet.

ANNIE
mistænksom.

Der er ikke andet.

FRU BIRKNER.

Nej! — og Folk faar intet at vide om hans Letsindighed. Vi siger straks, at det er en Fornøjelsestur — og senere kan vi altid se. Men vi maa indskrænke os, og paa den Maade mærker Folk nok, at det er gaaet tilbage for os. Det kunde bedre skjules, om du nu blev gift.

ANNIE.

Aa, Mor, du mener ikke —

FRU BIRKNER.

Nej, jeg mener ikke, at du skal gifte dig med Nandrup og gaa ind i et glædeløst Ægteskab — for det kan blive forfærdeligt for dig, min kæreste Skat, men det andet bliver ogsaa tungt.

Det bliver et slemt Fald, en Opgiven af alt det, som har kastet Glans over din Ungdom. Og hvad du har vænnet dig til at betragte som det daglige Brød — det bliver nu uopnaaeligt. Jeg har sat min største Lykke i, at du som Barn og ung Pige kunde sige: jeg har ingen Ønsker — husker du ved Fødselsdage og senere —

ANNIE.

Jeg havde jo alting, Mor.

FRU BIRKNER.

Du vil nu intet have af det, man ønsker sig. Det bliver smaa Kaar, kummerlige Dage, lange, ensomme Aftener. Og medens du nu kan gøre et glimrende Parti, selv om du ingen Formue besidder, vil du i de Aar, der kommer, leve ubemærket af den Selskabskreds, du har tilhørt. — Du maa informere lidt, sy for Penge, blive en lille flittig og beskeden Myre efter at have været en straalende Sommerfugl. Og maaske vil Aarene gaa hen, mens dine Kinder bleges og dine Øjne taber deres friske Glans, og du vil sidde stille hen som gammel Jomfru med Hjærtet fuldt af Bitterhed over dit forspildte Liv —

ANNIE.

Aa, Mor, Mor, hold op! Du raader mig jo til det.

FRU BIRKNER.

Nej, det gør jeg ikke. Jeg siger dig kun Sandheden. Det ene er den magelige Vej, som saamange Kvinder af vor Stand vælger, uden rig Glæde, uden stor Sorg — det andet er de skarpe Sten, hvor din Fod træder. Især dog i Begyndelsen. Men har du Kraft til at leve dette igennem med mig — saa kom! Vi kan maaske sammen gøre det til en lille rolig Lykke.

ANNIE.

Jeg vil det, Mor, jeg vil være hos dig.

FRU BIRKNER.

Tænk dig om! *Tør* du bestemme dig? Se, jeg er tvivlraadig, mit arme Barn, jeg burde maaske tage Bestemmelsen for dig, men jeg mangler baade Mod og Kraft.

ANNIE.

Aa, Mor, naar jeg véd, at vi to skal være sammen, og at du ikke vil forlade mig for en anden —

FRU BIRKNER.

Hvor kan du tro?

ANNIE.

Saa vil jeg, saa tør jeg. (Med pludselig Skræk.) Men Mor, han kommer her idag, snart vist; han sagde, han vilde hilse paa dig og mig. Saa vil jeg sige ham det — men du maa være tilstede. (Lytter.) Der er han vist!

FRU BIRKNER
lyttende.

Nej, det er ikke ham, det er Mengel.

ANNIE.

Saa løber jeg ind.

ANDEN SCENE.

De Forrige. MENGEL fra Baggrunden. Lidt efter ELISE.

ANNIE.

Godmorgen, Hr. Mengel, jeg skal klæde mig paa.

Hun løber ud til højre.

MENGEL.

Godmorgen, Frøken! (Til Fru Birkner.) Frue! Det er Gerner, som sender mig. Han beder Dem være rolig; alt er gaaet godt. Deres Søn er rejst imorges tidlig, og Banken lover fuldstændig Diskretion. Alt synes at kunne gaa stille af. Jeg har allerede talt med endel Mennesker og anbragt Augusts Rejse behændigt — Lunding sørger for Kammeraterne — lidt Snak bliver der muligvis endda — men om et Par Dage er alt iorden.

FRU BIRKNER.

Og Politiet?

MENGEL.

Gerner er der nu. Han kommer straks til Dem, skulde jeg sige, naar alt er klaret.

FRU BIRKNER.

Jeg takker Dem for Deres Venlighed.

MENGEL.

Det er min simple Skyldighed — hvis jeg ellers kunde være Dem til Tjeneste.

FRU BIRKNER.

Tak! Men jeg har intet Krav paa Dem. — Der kommer Besøg.

MENGEL.

Det er Frøken Holden.

Elise kommer fra Baggrunden.

FRU BIRKNER.

Godmorgen, Elise!

MENGEL.

Godmorgen, Frøken!

ELISE.

Godmorgen! Undskyld jeg kommer saa tidlig, men jeg vilde saa gærne træffe Annie —

FRU BIRKNER.

Hun er inde at klæde sig paa.

ELISE.

Men jeg glemmer jo rent at gratulere.

FRU BIRKNER.

Tak skal du have.

MENGEL.

Hvortil, om jeg maa spørge?

ELISE.

Hvad! Véd De ikke, at Annie er bleven forlovet?

MENGEL.

Nej! Med hvem?

ELISE.

Med Nandrup, paa Karnevalet inat.

MENGEL.

Saa ønsker ogsaa jeg til Lykke.

ELISE.

Og det har Fru Birkner ikke fortalt Dem!

MENGEL.

Jeg er lige kommen.

ELISE
til Fru Birkner.

De er da rigtig glad.

FRU BIRKNER.

Naturligvis. Jeg har lovet at hjælpe Annie lidt; saa —

ELISE.

Tør *jeg* ikke?

FRU BIRKNER.

Aa, nej! Bliv du heller her; og maaske Hr. Mengel holder dig med Selskab saalænge, hvis han ikke har for travlt.

MENGEL.

Jeg har saamænd aldrig travlt. Min Mølle maler af sig selv.

ELISE.

Det røde Guld.

MENGEL.

Men ingen Ungdom.

FRU BIRKNER
smiler træt.

Ja, saa overlader jeg Dem til hinanden. (Til Mengel.) Jeg har lidt huslige Forretninger, saa hvis jeg ikke ser Dem igen, Farvel!

MENGEL.

Farvel, Frue, jeg gaar straks. (Fru Birkner gaar ud til højre.) Naa og Frøken Annie er bleven forlovet.

ELISE.

Og har gjort et udmærket Parti — naar Hansemand selv undtages.

MENGEL.

Saa ondskabsfuld mod Deres bedste Veninde. — Skal De ikke snart forloves?

ELISE
skifter Tone.

De gør Synd imod mig, Hr. Mengel, ved at drille mig paa den Maade.

MENGEL.

Jamen jeg forsikrer Dem —

ELISE.

Aa, jeg forstaar Dem godt. — Vil De tale alvorligt med mig et Øjeblik?

MENGEL.

Det vil være mig en Ære.

De sætter sig i Sofaen.

ELISE.

Sig mig, hvad er der hændt August?

MENGEL.

Ingenting. Ja, det vil sige, han er rejst — en lille Tur til Paris, tror jeg.

ELISE.

Jeg véd, at han er rejst.

MENGEL.

Saa De har hørt det! — Hvorfra egentlig?

ELISE.

Fra ham selv. Jeg fik et Par Ord imorges. Hvorfor vil De gøre Dem Ulejlighed med at se diskret ud? Jeg har været en Veninde af August Birkner —

MENGEL.

Jeg saa Dem og ham igaar.

ELISE.

Ja, De saa, at August gjorde Kur til mig. Han var forelsket i mig.

MENGEL.

Det er højst troligt.

ELISE.

Men han var uordentlig og udsvævende. Jeg havde hverken Tillid eller Kærlighed til ham, men jeg følte Medlidenhed med ham og noget Venskab — for han var elskværdig trods sin Vildskab — og hvis han er rejst bort for lang, lang Tid, gør det mig ondt for ham. — Er han det?

MENGEL.

Ja!

ELISE.

Kommer han ikke mer igen?

MENGEL.

Imellem os — næppe.

ELISE.

De har dog lidt Tillid til mig!

Hun rækker ham Haanden.

MENGEL
holdende hendes Haand.

Fordi De er ligesaa forstandig som De er smuk. Og De er utrolig smuk.

ELISE.

Ja, hvis jeg er smuk, som mange siger, saa er det en Ulykke for mig.

MENGEL.

De spøger.

ELISE.

Nej, fordi jeg findes smuk, saa er jeg bleven en Slags Udstillingsgenstand. Jeg bliver vist frem allevegne, bedt rundt til alle Selskaber og farer ustandselig omkring, istedetfor at jeg, som er en fattig Pige, skulde sidde hjemme hos min gamle Tante. Saa maa jeg have flotte Kjoler — og derfor maa jeg sy om Natten til mine Øjne er røde og mine Fingre stive —

MENGEL.

Aa, hvor det er Synd for de smukke Øjne og de hvide bløde Fingre!

Han kysser hendes Fingre. Hun søger at drage Haanden fra ham, men opgiver det hurtigt.

ELISE.

Og saa gaar jeg i Selskab, paa Bal og Karneval, modtager alles Venligheder og Indbydelser, og flakker om fra Sted til Sted — altid med et elskværdigt Smil til Herren i Huset og Fruen og Børnene — for jeg har jo intet andet at give igen end mit Smil — og saa holder Folk mig for en Flane, der pynter sig for

Herrerne, en Kokette, der lader sig kurtisere af alle og enhver — og jeg er bare en fattig Pige, der er køn. Imens bliver jeg saa gammel.

MENGEL.

Gammel! De, som er saa ung og frisk!

ELISE.

Jeg er fire og tyve Aar. Og ser De, jeg bliver ikke gift. De rige Friere, de gaar mig forbi — de vil bare have en Pige med Penge, og de fattige, dem skræmmer jeg bort med mine flotte Silkekjoler, som er det bare Fludder. Og ingen forstaar, at der bag Silken skjuler sig en skikkelig Pige. Aa, det er en ussel Tilværelse!

MENGEL.

Kære Frøken! Jeg har ikke anet —

ELISE.

Nej, hvordan skulde De! Ingen kender mig! Jeg tør ikke vise mit sande Væsen. Ja, jeg er munter af Naturen — er det en Synd — men jeg skal altid være lystig til Selskabsbrug. Aa ingen holder af mig, de vil allesammen bare more sig med mig og gøre deres ækle Kur til mig — aa hvor jeg er ulykkelig!

Hun græder. Han har hende nu om Livet.

MENGEL.

De maa ikke græde, kære, kære Elise —
(Rettende sig. Frøken Holden!

ELISE
barnligt

De maa gærne kalde mig Elise. Vær ikke vred, fordi jeg græder, men ogsaa De er ond imod mig.

MENGEL.

Ogsaa jeg?

ELISE.

Ja, De, som er saa god og klog, burde kunne se bedre end de andre.

MENGEL.

Og gammel og erfaren, hvadbehager?

ELISE.

Aa, De er ikke gammel, ikke ældre end jeg — men hvorfor drillede De mig saadan før?

Hun græder med Hovedet paa hans Skulder.

MENGEL.

Jeg beder Dem om Forladelse. Græd ikke, for de klare Øjnes Skyld! — De er saa sød og smuk.

Han kysser hende.

ELISE
hvisker.

De maa ikke kysse mig.

MENGEL
fortumlet.

Hvorfor ikke?

ELISE
naivt.

De er jo slet ikke i Familie med mig.

MENGEL.

Aa, De søde Barn! — Er jeg Dem ikke imod?

ELISE.

Nej, det véd De jo godt.

MENGEL.

Holder De lidt af mig?

ELISE.

De maa ikke spørge. (Hun drager sig fra ham.) De maa lade mig gaa.

MENGEL.

Nej! De maa svare. Synes De slet ikke om mig?

ELISE.

Hvorfor skal jeg svare?

MENGEL.

For hvis De gjorde det — men det overvælder mig saa ganske, det er jo umuligt — men kunde De tænke Dem? —

ELISE.

Hvilket? Jeg forstaar ikke.

MENGEL.

At holde af mig.

ELISE.

Det gør jeg jo.

MENGEL.

Jamen — at være altid hos mig.

ELISE.

Hvor kan jeg det? Lad mig faa min Haand fri!

MENGEL.

Aa, lad mig beholde den! — (Han kysser hendes Haand.) Hvilket straalende Armbaand!

ELISE.

Det er min eneste Arv efter Mor. Blot hun havde levet, saa havde jeg altid havt et Hjem — det eneste, jeg bryder mig om paa Jorden.

MENGEL.

Det koster Dem kun et Ord, saa skal jeg skabe Dem et Hjem; men jeg er gammel og fortjener ikke en ung, smuk Kone — men alt hvad Penge kan skaffe —

ELISE.

Hys! Ikke det Ord!

MENGEL.

Hvor sød De er! Vil De?

ELISE

blufærdigt skjulende sit Ansigt ved hans Bryst.

Ja.

MENGEL.

Jeg bliver aldeles ør i Hovedet. Det kommer saa uventet.

ELISE

Og for mig da. Men jeg har altid holdt af dig. Jeg var saa febrilsk i din Nærværelse — mærkede du det ikke?

MENGEL.

Min sødeste lille Ven! Hvor kunde jeg tænke!

ELISE

naivt leende.

Hvor rød i Hovedet du er!

MENGEL.

Jeg er virkelig saa varm.

ELISE.

Det er saa flovt, hvis der kommer nogen.

MENGEL.

Ja, du har Ret.

ELISE.

Gaa heller lidt bort nu, min søde Ven, og kom herop igen om et Kvarterstid, saa taler jeg med Annie imens. Jeg maa nok fortælle hende det —

MENGEL

forvirret.

Nej, men jeg vil slet ikke være forlovet, Folk vil le af mig, du —

ELISE.

Skammer du dig ved mig?

MENGEL
febrilsk.

Men jeg er for gammel dertil. Saa maa vi gifte os straks.

ELISE.

Kommer det ikke lidt an paa mig?

MENGEL.

Vil du ikke?

ELISE.

Naar du er rigtig sød — maaske. Gaa nu — og hør: hent mig med en Vogn, saa kører vi en lille Tur og gør de første Visiter.

MENGEL.

Det skal jeg. Men jeg kan desværre ikke komme med Fruens egen Vogn.

ELISE.

Faar jeg virkelig en Vogn selv! — Aa, du er det yndigste Menneske paa Jorden. Farvel!

MENGEL.

Farvel!

Han vil kysse hende.

ELISE.

Naar du kommer igen! Gaa nu, min Ven!

MENGEL gaar ud i Baggrunden. Saasnart han er ude af Døren, snurrer hun sig jublende rundt paa Taaspidsen.

TREDJE SCENE.

ELISE. ANNIE kommer fra venstre.

ANNIE.

Hvad er der ivejen? Danser du?

ELISE.

Hvad der er! Der er bare det ene, utrolige, mageløse, vidunderlige — jeg er bleven forlovet.

ANNIE.

Forlovet! Med hvem? Hvornaar?

ELISE.

I dette hellige Øjeblik — med Mengel.

ANNIE.

Det er umuligt.

ELISE.

Umuligt! Nej, det er saa virkeligt, at jeg skal blive gift før du.

ANNIE.

Men vil du da gifte dig med ham?

ELISE.

Hvadbehager, som Mengel siger? Om jeg vil gifte mig! Ja, Folk plejer ikke at sige nej tak til det store Lod i Lotteriet.

ANNIE.

Og Mengel er saa stor en Gevinst?

ELISE.

For mig, ja.

ANNIE.

Du mener, at han er rig.

ELISE.

Han er meget rigere end din egen Hansemand. Men du misunder mig vel ikke?

ANNIE.

Nej.

ELISE.

Vi skal have det godt sammen, vi to, Annie, naar vi nu er bleven gift. Vi skal blive de to flotteste unge Koner i Kjøbenhavn. Aa, det er himmelsk at tænke sig, at jeg ikke længer skal bo hos Tante, spise hendes elendige Frokost og opvarmede Middagsmad, ikke have Raad til en Droske, vende og dreje hver Skilling — spare paa Støvler, sy Kjoler om — uh, uh, uh! Det har været rædsomt.

ANNIE

sagte.

Har det virkeligt?

ELISE.

Ingen Menneske kan gøre sig noget Begreb om, hvor modbydeligt jeg har havt det. Men nu er det forbi, og jeg skal tage Revanche, saa det kan høres og spørges. — Først vil jeg nu

have Bryllupstur til Paris — og du skal se mig, naar jeg kommer hjem — nej, men lad os træffes derovre!

ANNIE.

Og vil Mengel alt, hvad du vil?

ELISE.

Aa jo, det vil han nok. Inden otte Dage skal han være saa forelsket, at han ikke skal tænke en Tanke længer, end mine Ønsker rækker. Aa, naar først saadanne gamle Fyre faar det med Varme, saa maatte man være dummere end jeg, hvis man ikke kunde holde Ilden vedlige. Den skal saamænd lyse for mig til mine Dages salige Ende.

ANNIE.

Jeg gratulerer dig.

ELISE.

Tak! — Du ser forgrædt ud. Er det Hans? Tag ham bare fornuftig, saa vil du faa det godt og nemt.

ANNIE.

Og hvis jeg nu slet ikke tog ham?

ELISE.

Du har ham jo.

ANNIE.

Hvis jeg hævede min Forlovelse.

ELISE.

Er du gal? Nej, saa dum er du ikke.

ANNIE.

Var det saa dumt?

ELISE

sagtere.

Sig mig, Annie, hvordan staar det egentlig med din Moders Penge? Hvormange har August kastet bort, og hvorfor er han rejst?

ANNIE

ser paa hende.

Du skulde ikke tale ilde om August.

ELISE.

Det gør jeg heller ikke. Jeg raader bare dig godt. — Forresten, mig kan det jo være ligegyldigt. Har du Lyst til nu at være *mig*, til at have det, som jeg før havde det — saa vær saa artig. — Jeg undte dig det bedre. Men du skal altid blive vel modtagen i mit Hus, og hvis jeg kan gøre noget for dig, skaffe dig Timer for Eksempel — du skal vel informere? — eller Arbejde paa mit Udstyr — for du skal vel sy for Penge — saa kan du regne paa mig.

ANNIE

grædefærdig.

Hvorfor er du saa ond imod mig, Elise?

ELISE.

Hvad er der med dig, hvorfor vil du ikke gifte dig med ham?

ANNIE.

Det véd du godt.

ELISE.

Fordi du ikke holder af ham! Puh! — (Nærmere.) Og saa er der maaske en anden, du har kastet dine Øjne paa, men Hans Højtidelighed har ikke værdigedes at lægge Mærke til den Gunst, der var ham vederfaret.

ANNIE.

Det er ikke sandt.

ELISE.

Des bedre! Saa tag Hans! Aa, vi skal more os, Annie! Kongeligt! Rige og gifte og unge og smukke — hvad vil man mer! Du og Hans og jeg og — hvad hedder han?

ANNIE.

Hvem? Mengel?

ELISE.

Ja, hvad hedder han til Fornavn?

ANNIE
ler.

Julius.

Elise.

Naa, det var da godt, jeg fik det at vide, inden han kommer — Ja, vi fire skal danne en lille Kreds for os selv; det skal blive Kjøbenhavns fineste Klike. Vær med, Annie, du vil ikke fortryde det. Slug Hansemand hurtigt ligesom en anden Medicin, saa befinder du dig nok godt bagefter. — Der har vi ham.

FJERDE SCENE.

De Forrige. Nandrup fra Baggrunden. Siden Fru Birkner og Mengel.

Nandrup.

Goddag Annie, frisk og vel haaber jeg. Du ser lidt bleg ud, men det klæder Dig fortræffeligt. (Bukkende.) Frøken Holden!

Elise.

Ja inat gratulerede jeg Dem, og idag kan De gratulere mig.

Nandrup.

Hvad hører jeg!

De taler sagte sammen, medens Annie gaar over til Fru Birkner, som er kommen ind fra højre.

Annie.

Aa, Mor, jeg tør ikke.

Fru Birkner

bedrøvet.

Ikke, mit Barn?

ANNIE.

Elise har gjort mig saa forfærdelig angst.

FRU BIRKNER.

Hun er ikke nogen god Raadgiverske.

ANNIE.

Hun har forlovet sig med Mengel, Mor!

FRU BIRKNER.

Har hun? Det var en knap Lykke.

ANNIE.

Men nu bliver hun rig, Mor — og jeg fattig. Alle de andre rige — og jeg ikke. Og jeg bliver glemt udenfor — ganske ensom tilovers. Aa, Mor, jeg tør ikke! Giv mig Mod!

FRU BIRKNER.

Jeg kan ikke. Du maa selv vælge.

MENGEL

kommer fra Baggrunden.

Vognen er for Døren.

ELISE.

Det var brillant. Du er rigtignok utrolig sød, Julius!

Almindelig Hilsen og Lykønskning.

NANDRUP.

Aa, Fru Svigermama, jeg har den Ære at

hilse paa Dem. (Med Anstrængelse.) Jeg skal bringe Dem Papas ærbødigste Hilsen og Beklagelse over ikke at have truffet Dem inat paa Karnevalet. Han udbeder sig Deres og Annies behagelige Selskab til Middag — han skal forinden have den Glæde at indfinde sig hos Dem — og han er charmeret, aldeles charmeret over at træde i saa nær Forbindelse med en saa fuldkommen Dame.

FRU BIRKNER.

Det er for mange Komplimenter, kære Nandrup! Til Lykke da!

NANDRUP.

Tusind Tak! Jeg har en Ubetydelighed, som jeg udbeder mig Tilladelse til at forære min lille søde Annie. Istedetfor Ring bruges nu i Paris flade Armbaand, og jeg har vovet at følge denne Skik.

Han rækker Annie et Armbaand.

ANNIE.

Hvor det er smukt!

NANDRUP.

Maa jeg! — Nu fæster jeg min Brud.

ELISE.

Særdeles galant.

MENGEL.

Hvis min smukke Elise tillader det, vilde jeg gærne snart følge denne Modejunkers Eksempel.

ELISE.

Som du vil, min Ven!

MENGEL.

Du sagde, dette (pegende paa hendes Armbaand) var en Arv efter din Moder, og du sukkede bekymret derved — naar du i Fremtiden ser paa min Gave, vil du forhaabentlig føle dig mere tryg.

ELISE.

Jeg tager imod alt, hvad min naadige Herre kaster i mit Skød. — Aa, jeg faar en Idé. Julius har en Landauer holdende her udenfor. Lad os køre en Tur til Bellevue, Vejret er dejligt, og den friske Luft skal gøre godt efter Nattesviren, saa spiser vi Frokost derude, inden vi begynder paa de kedsommelige Visiter.

NANDRUP.

Brillant Idé.

MENGEL.

Som Damerne behager.

ANNIE.

Maa jeg, Mor?

FRU BIRKNER.

Ja, gaa du kun.

ELISE.

Saa farvel, farvel uden videre Snak.

ELISE sætter Haanden for Munden og blæser Fanemarchen og de to Par marcherer med stor Allarm og Raab: „Vi er forlovede“ forbi GERNER, som kommer fra Baggrunden.

FEMTE SCENE.

FRU BIRKNER. GERNER.

GERNER.

Er dette muligt?

FRU BIRKNER.

Ja.

GERNER.

Mengel taget af Elise Holden!

FRU BIRKNER.

Det er en smuk Pige — og en klog Pige.

GERNER.

Og Annie forlovet med denne Fyr.

FRU BIRKNER.

Det var sket igaar, og jeg turde ikke bryde det idag.

GERNER.

Det var underligt Nyt.

FRU BIRKNER.

Og hvad Efterretninger bringer De til mig?

GERNER.

Saa gode som muligt.

FRU BIRKNER.

August?

GERNER.

Rejste imorges tidligt som De véd. Han var ganske kold og slap. Jeg er bange, hans Sind er forhærdet.

FRU BIRKNER.

Det er en haard Dom.

GERNER.

Iøvrigt: Banken tier, Politiet er diskret, om et Par Dage tænker ingen mere paa denne Sag. Æren er frelst — men Deres Formue er forlist. Efter et løseligt Overslag kan der maaske blive en halv Snes tusind Kroner tilbage til Dem.

FRU BIRKNER.

Altsaa saameget, at jeg kan udstyre Annie ordentlig uden Skam for hende, naar hun nu kommer ind i en rig Familie. Saa er jo alt godt.

GERNER.

Jeg ser vel, hvor ramt De er og hvorledes De i Dag næppe kan tænke paa Dem selv. Men vil De dog ikke tillade mig at antyde, hvad der ligger mig saa alvorligt paa Hjærtet?

FRU BIRKNER.

Min kære Ven, tal De dog ganske aabent til mig! Hvad skulde jeg ikke nu og altid kunne høre af Deres Mund?

GERNER.

Tør jeg da sige Dem, hvad mit Venskab, min Beundring, min urokkelige Hengivenhed for Dem lægger mig paa Læben og hvad Deres Besøg iaftes berettiger mig en Smule til at udtale! Vil De lade mig være Deres Støtte, vil De — nu da Deres Søn er rejst bort for lang Tid, og Deres Datter snart forlader sit Hjem — vil De tage hen til min ensomme Bolig og skænke mig den usigelige Lykke, at være Dem nær, den Lykke, som Deres Børn nu maa eller kan undvære.

FRU BIRKNER.

De beder mig om at være Deres Hustru.

GERNER.

Det er mit højeste Ønske.

FRU BIRKNER.

Jeg takker Dem ret af mit inderste Hjærte for Deres Ord. — Det er som en Oprejsning for mig. Deres Ord gør mig godt, og jeg hæver mit Hoved højere ved Deres Venskab.

GERNER.

Men hvis De siger saadan, Charlotte, saa er jo alt godt.

FRU BIRKNER.

Jeg er stolt og rørt, fordi De idag vil tage mig ind i Deres Liv. Men alt er dog helt forskelligt fra igaar.

GERNER.

Er det saa slemt, at De maaske nu trænger lidt til mig?

FRU BIRKNER.

Nej, slet ikke, kære Ven — vi tænker jo ikke ringe om hinanden — men det er mer end slemt, at jeg ikke føler som før. Det er dødt i mig, det der levede saa stærkt endnu igaar. Det fylder mig med Uvilje, med Afsky næsten — for mig selv i alt Fald, hvis jeg nu tænker mig at give mig de unge Følelser i Vold. For jeg er bleven gammel — paa én Nat bleven en gammel Kone og et usikkert Menneske.

GERNER.

De er bleven én Nat ældre.

FRU BIRKNER.

Den tæller Aar. Jeg følte det jo straks. Den sætter Grænse i mit Liv, bryder det i to Halvdele, som jeg maa sætte al min Kraft ind paa at forene igen. Inat blev min Søn en For-

bryder og min Datter solgt — ja solgt, lad mig sige det rent ud. Og jeg har hjulpet min Søn bort fra den Straf, han fortjente. og jeg tør ikke lade Handelen med min Datter gaa tilbage. Hvorfor? Fordi jeg har intet at staa imod med, fordi jeg intet har forudset, men levet hver Dag uden Tanke paa den næste — angst for Sorger, ladende det glide. Saa — pludselig falder alt overende. Har jeg været en daarlig Moder, en slet Kvinde? Jeg tror det ikke. Men et umodent Menneske, derom kan jeg ikke tvivle. Og jeg tør ikke begynde paa noget Nyt, da det Gamle kræver alle mine Evner og al min Kærlighed, om noget kan oprettes.

GERNER.

Jeg forstaar Dem ikke. Jeg synes, De nu kun vil blive alene.

FRU BIRKNER.

De sagde før om August, at hans Sind var forhærdet.

GERNER.

Det er desværre mit Indtryk.

FRU BIRKNER.

Jeg haaber, at De har Uret. Men det véd jeg, at hvis han staar til at frelse, saa er jeg den eneste, der kan gøre det, og det er min Pligt at forsøge derpaa.

GERNER.

Han kan ikke komme tilbage i en overskuelig Tid.

FRU BIRKNER.

Men jeg kan rejse til ham. (Gerner gør en Bevægelse.) Aa, sig intet imod! Det er saa sikkert, jeg gør det — og nu ikke vil andet end dette. Saasnart Annie er gift — og det sker om kort Tid — rejser jeg herfra. Jeg vil ikke ligge ham til Byrde — saameget har jeg jo — og trænger jeg til mere, saa vil jeg bede Dem laane mig, hvis De vil —

GERNER.

De er god imod mig, hvis De vil tage den mindste Hjælp af mig.

FRU BIRKNER.

Og saa vil jeg prøve, om jeg kan blive et nyttigt Menneske ved at arbejde for ham, men fremfor alt om han kan blive et hæderligt Menneske ved i hvert Øjeblik at have en forstaaende og kærlig Kvinde om sig. Maaske glipper det. De tror det vel. Men saa har jeg gjort min Pligt; Annie vil nok da trænge til mig — og jeg vender hjem til hende.

GERNER.

Aldrig til mig?

FRU BIRKNER.

De har intet Krav paa mig, og jeg

vilde aldrig kunne blive det for Dem, som jeg burde. Jeg holder af Dem, men til de to Stakler, som jeg elsker, vil jeg give mit Hjærteblod, indtil jeg dør. Og nu, kære Gerner, sæt Dem rolig hen hos mig, lad os tale om vore Forretninger — en gammel Kone og hendes bedste Ven. I deres Ungdom var de lidt indtagne i hinanden — men det er glemt, og de taler nu sammen som to gamle Mennesker, der ganske forstaar hinanden og altid vil holde sammen, og for hvem Ordet Kærlighed ingen forstyrrende Minder vækker. Hun er helt Moder, og han —

GERNER.

Hans hele Ungdom var Løftet om et Stævnemøde. Jeg skal være Deres Ven, siden De kun ønsker dette, og jeg intet andet Forlangende tør stille til Dem.

Jeg er nu og altid til Deres Tjeneste.

Tæppet falder.

